Sanda Tomescu Baciu

VELKOMMEN!

MANUAL DE CONVERSAȚIE ÎN LIMBA NORVEGIANĂ

POLIROM

Cuprins

Cuvânt înainte 13

Elemente de fonetică – Norsk fonetikk

Pronunţia – Uttale 17
Accentul şi tonul – Trykk og tonem 17
Marcarea tonului – Markering av tonem 17
Ce este tonul în limba norvegiană ? – Hva er tonem i norsk ? 17
Lungimea vocalelor – Vokalkvantitet 18
Vocalele – Vokalene 19
Diftongii – Diftongene 20
Consoanele – Konsonantene 21
Ghid de pronunţie a sunetelor în limba norvegiană – Kort oversikt over uttale i forhold til skrift 22
Consoane mute – Stumme konsonanter 25

Leksjon 1

Hva heter du ? 29
Cum te cheamă ? 29
Vocabular – Ordforklaringer 29
Expresii idiomatice – Faste uttrykk 30
Alfabetul norvegian – Det norske alfabetet 30
Prezentul verbului – Verb i presens 30
Exerciţiu – Oppgave 31

Leksjon 2

På kurs i Norge 35
La curs în Norvegia 36
Vocabular – Ordforklaringer 36
Pronumele personal – Personlig pronomen 37
Verbul *a fi* – Verbet *å være* 38
Ordinea cuvintelor în propoziţie – Ordstilling 38
Exerciţii – Oppgaver 39

Leksjon 3

Hvordan har du det? 43
Ce mai faci? 43
Vocabular – Ordforklaringer 43
Expresii idiomatice – Faste uttrykk 44
Verbul *a avea* – Verbet *å ha* 44
Zilele săptămânii – Ukedagene 45
Ştii să numeri până la zece? – Kan du telle til ti? 45
Ştii să numeri până la douăzeci? – Kan du telle til tjue? 45
Exerciţii – Oppgaver 46

Leksjon 4

Student i Oslo 49
Student la Oslo 49
Vocabular – Ordforklaringer 49
Expresii idiomatice – Faste uttrykk 50
Substantivul – Substantiv 51
Articolul nehotărât – Ubestemt artikkel 52
Genitivul – Genitiv 52
Verbul *a putea* – Verbet *å kunne* 52
Ordinea cuvintelor în propoziţia principală – Ordstilling i hovedsetninger 53
Exerciţii – Oppgaver 53

Leksjon 5

Hvordan går det? 57
Ce mai faci? 57
Vocabular – Ordforklaringer 58
Expresii idiomatice – Faste uttrykk 59
Adjectivul – Adjektiv 59
Forma nedefinită a adjectivului – Ubestemt form av adjektivet 60
Verbe modale – Modale verb 61
Răspunsuri scurte – Korte svar 62
Ordinea cuvintelor în frază / propoziţia principală – Ordstilling i helsetninger 63
Verbe deponente – *S*-verb 64
Exerciţii – Oppgaver 64

Leksjon 6

Anas timeplan 67
Orarul Anei 67
Vocabular – Ordforklaringer 68
Pronumele *den, det* – Pronomenene *den, det* 69
Ceasul – Klokka 69
Particula *om* 71
Exerciţii – Oppgaver 71

Leksjon 7

På kafé 75

La cafenea 76
Vocabular – Ordforklaringer 77
Expresii idiomatice – Faste uttrykk 78
Mâncăruri şi băuturi – Mat og drikke 79
Pronumele personal, forma de complement – Personlig pronomen objektform 80
Adverbe perechi – Paradverb 81
Exerciţii – Oppgaver 81

Leksjon 8

I butikken 85

La magazin 85
Vocabular – Ordforklaringer 86
Expresii idiomatice – Faste uttrykk 87
Forma definită a adjectivului – Adjektivets bestemte form 87
Articolul hotărât proclitic – Adjektivets bestemte artikkel 87
Pronumele / adjectivul demonstrativ – Påpekende pronomen / adjektiv 88
Adjective neregulate – Uregelmessige adjektiv 88
Model de declinare a adjectivului – Adjektiv bøyes på følgende måte 89
Gradele de comparaţie ale adjectivului – Gradbøying 89
Pronumele interogativ – Spørrepronomen 90
Adjectivul *liten* („mic") – Adjektivet *liten* 91
Lunile anului – Måneder 91
Anotimpurile – Årstider 91
Alte numerale – Andre tallord 92
Haine – Klær 92
Culori – Farger 93
Exerciţii – Oppgaver 93

Leksjon 9

Vigelandsparken 97

Parcul Vigeland 97
Vocabular – Ordforklaringer 98
Expresii idiomatice – Faste uttrykk 99
Numeralul ordinal – Ordenstall 99
Viitorul – Framtid 100
Adverbul – Adverb 100
Exerciţii – Oppgaver 101

Leksjon 10

Ana er forkjølet 105

Ana e răcită 105
Vocabular – Ordforklaringer 106

Expresii idiomatice - Faste uttrykk 106
Părţile corpului - Kroppsdeler 106
Trecutul simplu - Preteritum 107
Câteva verbe neregulate - Noen uregelmessige verb 108
Folosirea trecutului simplu - Bruk av preteritum 109
Propoziţii subordonate - Leddsetninger 109
Expresii temporale - Tidsuttrykk 111
Exerciţii - Oppgaver 111

Leksjon 11

Marits familie 115

Familia lui Marit 115
Vocabular - Ordforklaringer 115
Substantive neregulate exprimând grade de rudenie -
Noen familieord med spesiell bøyning 116
Perfectul compus - Perfektum 116
Pronumele posesiv - Eiendomspronomen 117
Diateza pasivă - Passiv 118
Exerciţii - Oppgaver 119

Cheia exerciţiilor - Fasit 121

Gramatică rezumativă - Oppsummerende grammatik

Articolul - Artikkel 129
Articolul nehotărât - Ubestemt artikkel 129
Articolul hotărât - Bestemt artikkel 129
Articolul hotărât enclitic - Etterstilt bestemt artikkel 131

Substantivul - Substantiv 133
Genul masculin - Maskulinum / Hankjønn 134
Genul feminin - Femininum / Hunkjønn 135
Genul neutru - Intetkjønn / Nøytrum 136
Genitivul - Genitiv 137
Adjective folosite ca substantive - Adjektiv brukt som substantiv 137
Participiul prezent folosit ca substantiv - Presens partisipp brukt som substantiv 137
Substantivul fără articol - Substantiv uten artikkel 137

Verbul - Verb 139
Verbe regulate - Regelmessige verb 139
Verbe modale - Modale verb 139
Verbe neregulate - Uregelmessige verb 140
Diateza activă - Aktiv 141
Diateza pasivă - Passiv 141
Verbe deponente - *S*-verb 142
Concordanţa timpurilor - Tidsforskyvning 142

Adjectivul - Adjektiv 145
Forma nedefinită a adjectivului - Ubestemt form av adjektivet 145
Adjective neregulate - Uregelmessige adjektiv 146

Model de declinare a adjectivului – Adjektiv bøyes på følgende måte 147
Gradele de comparaţie ale adjectivului – Gradbøying 148
Folosirea gradelor de comparaţie – Bruk av gradbøying 149

Pronumele – Pronomen 151
Pronumele personal şi pronumele posesiv –
Personlig pronomen og eiendomspronomen 151
Pronumele / adjectivul demonstrativ –
Påpekende pronomen / adjektiv 152
Pronumele relativ som – *Det relative pronomen* som 152
Pronumele nehotărât – Ubestemt pronomen 153
Pronumele man, en, det / *Pronomenene* man, en, det 153
Pronumele interogativ – Spørrepronomen 154

Adverbul – Adverb 155

Conjuncţia – Konjunksjon 157

Numeralul – Tallord 159
Numeralul cardinal – Grunntall 160
Bani – Penger 160
Numeralul ordinal – Ordenstall 161

Prepoziţia – Preposisjon 163
Câteva prepoziţii care exprimă apartenenţa –
Noen preposisjoner som uttrykker tilhørighet 163
Termeni pentru întrebări – Spørreord 163
Termeni pentru răspunsuri – Svarord 163

Elemente de sintaxă – Setningslære 165
Propoziţia principală / Fraza – Helsetning 165
Propoziţia subordonată – Leddsetning 166

Vocabular – Ordliste 167

Bibliografie – Litteraturliste 187

Cuvânt înainte

Manualul se adresează publicului larg, dar şi studenţilor filologi, oferind o introducere în limba norvegiană *bokmål*, una din cele două forme ale limbii norvegiene scrise. Manualul propune cititorului o metodă concisă şi practică de învăţare a limbii norvegiene şi a structurilor ei gramaticale de bază, în vederea atingerii nivelurilor A1-A2 din Portofoliul lingvistic european.

Pe teritoriul Norvegiei, limba norvegiană are două forme oficiale : *bokmål* şi *nynorsk*[1]. Această situaţie poate fi numită bilingvism natural, dat fiind că sistemul de învăţământ, beletristica, programele de televiziune, publicaţiile, precum şi serviciile publice folosesc ambele variante scrise ale limbii norvegiene. Dacă în regiunile din vestul şi nordul Norvegiei preponderentă este limba *nynorsk* (neonorvegiana), în estul şi sud-estul ţării, unde densitatea populaţiei este mult mai mare şi unde se află şi capitala ţării, Oslo, predomină limba *bokmål*. În ultimele decenii s-a conturat o tendinţă generală preferenţială pentru limba *bokmål* şi în alte zone geografice, unde, în mod tradiţional, era preferată limba *nynorsk*. Limba *nynorsk* nu este cu nimic mai prejos faţă de *bokmål*, numeroase capodopere ale literaturii clasice şi moderne norvegiene fiind scrise în *nynorsk*.

Prin asemănarea cu forma scrisă a limbii daneze şi cu forma vorbită a limbii suedeze, limba norvegiană, în general, facilitează abordarea acestor limbi, oferind, implicit, însuşirea lor pasivă. Prin urmare, aprofundarea limbii norvegiene, fie ea *bokmål* sau *nynorsk*, are o funcţionalitate mai largă în contextul limbilor scandinave.

Manualul nostru cuprinde o abordare normativă pentru asimilarea limbajului cultivat, de zi cu zi, în *bokmål* moderat (conform reformei limbii din 2005) şi se constituie ca o bază elementară (nivelurile A1-A2) pentru dezvoltarea ulterioară a aptitudinilor de scriere şi vorbire în *bokmål*. În cursul explicaţiilor am recurs, în numeroase cazuri, atât la limba norvegiană, cât şi la limba română, pentru familiarizarea cititorului cu unii termeni gramaticali norvegieni. Acolo unde explicaţiile au fost mai cuprinzătoare am optat doar pentru română.

Aduc mulţumiri Dlui Thor Henrik Svevad, lectorul norvegian de la Universitatea Carol din Praga, pentru parcurgerea manuscrisului şi sugestiile făcute. Le mulţumesc studenţilor mei pentru dialogul deschis din care s-a conturat această lucrare. Mulţumesc Drei Janne Marijke de Jong pentru excelenta colaborare la realizarea CD-ului care

1. *Bokmål*, „limba cărţii", şi *nynorsk*, neonorvegiana, două limbi scrise recunoscute oficial în Norvegia, sunt consacrate cu aceste denumiri din 1929. Manualul recurge la formule moderate din limba *bokmål*.

însoţeşte manualul şi Ambasadei Regale a Norvegiei din Bucureşti pentru sprijinul în acest demers.

Cale bună pe drumul spre Nord, *norðvegr*[1], care este însăşi denumirea dată acestei minunate ţări: Norvegia.

Lykke til! Succes!

Autoarea

1. *Norðvegr*, *norð*, *nord*, „nord"; *vegr*, „drum"; respectiv, „drumul nordic", denumire datând din epoca incursiunilor vikinge (Hjalmar Falk, Alf Torp, *Etymologisk Ordbog over det norske og det danske sprog*, Bjørn Ringstrøms Antikvariat, Oslo, 1991, p. 554).

Elemente de fonetică – Norsk fonetikk

Pronunția – Uttale

Manualul nostru cuprinde o prezentare a fonologiei limbii norvegiene în tabele care includ atât transcrierea fonetică internațională, cât și pe cea scandinavă (pp. 22-24).

Accentul și tonul – Trykk og tonem

În limba norvegiană se face distincție între:

- **accentul de intensitate** (pe silabă, ca în limba română). În norvegiană acesta cade de regulă pe prima silabă;
- **ton**[1] **sau accentul muzical**, care în fonetica norvegiană include, de fapt, și accentul de intensitate (accentul pe silabă). Accentul muzical apare întotdeauna într-o silabă accentuată și indică dacă este vorba despre tonul 1 sau tonul 2.

Marcarea tonului – Markering av tonem

Tonul este marcat în acest manual **după** vocala din silaba accentuată.

Ce este tonul în limba norvegiană ? – Hva er tonem i norsk ?

În limba norvegiană există două tonuri: tonul 1 și tonul 2.

În transcrierea fonetică a cuvintelor se folosesc semnele:

1. [ˊ] pentru **tonul 1** (care apare în toate cuvintele **monosilabice**[2] și în unele cuvinte plurisilabice).

Tonul 1 este marcat de o intonație **ascendentă**, asemenea intonației **de – re**:

hus / hu : ˊs / casă — huset / hu : ˊsə / casa

1. În vederea simplificării noțiunilor de ordin teoretic, vom opera cu termenii **ton 1** și **ton 2**, care se marchează după vocala din silaba în cauză. Acest sistem este conform dicționarului lui Bjarne Berulfsen.
2. Pentru simplificare, nu se va marca tonul 1 în cuvintele monosilabice, deoarece se presupune că toate cuvintele monosilabice au tonul 1.

2. [`] pentru marcarea **tonului 2** (specific în general cuvintelor **plurisilabice**): bilde / bi`ldə /.

Prin urmare, opoziţia ton 1 – ton 2 este valabilă doar în cazul cuvintelor plurisilabice.

Tonul 2 este marcat de o intonaţie descendentă în silaba accentuată şi apoi de o intonaţie ascendentă în silaba următoare:

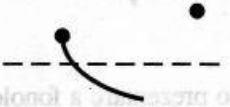

Cuvintele monosilabice, dacă intră în cadrul unor cuvinte compuse, pot avea tonul 2:

hus / hu:´s / casă hushjelp / hu:`sjelp / ajutor în casă

Opoziţia fonematică **ton 1 – ton 2** este specifică limbilor norvegiană şi suedeză. Tonurile 1 şi 2 creează perechi de cuvinte distincte. Diferenţa dintre aceste cuvinte constituie, de obicei, o problemă pentru străinii care doresc să înveţe limba norvegiană, deoarece o asemenea caracteristică le este necunoscută.

În exemplul următor, tonul 1 şi tonul 2 creează o astfel de pereche, fiecare cuvânt având alt sens:

Ton 1: *huset* / hu:´sə / casa

Ton 2: *huse* / hu:`sə / a găzdui

Lungimea vocalelor – Vokalkvantitet

O vocală lungă este marcată în transcrierea fonetică prin [:] după respectiva vocală. Lungimea vocalei determină formarea perechilor distinctive din punct de vedere semantic, cum ar fi:

å hvile / vi:`lə / (a se odihni) şi *å ville* / vi`lə / (a vrea).

De obicei, o vocală este lungă atunci când este urmată de o singură consoană sau de nici o consoană:

bil / bi:l / maşină; *å se* / se: / a vedea

În general, o vocală este scurtă atunci când este urmată de două consoane:

klippe / kli`pə / a tăia

Deoarece în limba română nu există acest fenomen, el ar putea crea dificultăţi celor care doresc să înveţe norvegiana. În tabelul de mai jos vă oferim câteva exemple de perechi de cuvinte:

Vocală lungă	Traducere	Vocală scurtă	Traducere
tak	acoperiş	*takk*	mulţumesc
pen	frumos	*penn*	stilou
hvile	a se odihni	*ville*	a vrea
gud	zeu	*gutt*	băiat
ny	nou (masc., fem.)	*nytt* (neutru)	nou
lær	piele	*lærd*	învăţat
grå	gri (masc., fem.)	*grått* (neutru)	gri

Vocalele - Vokalene

Limba norvegiană are nouă vocale: **a, e, i, o, u, y, æ, ø, å**. În funcţie de locul de articulare în cavitatea bucală, vocalele se clasifică în *anterioare* (partea din faţă a limbii e ridicată: ex. / i /) sau *posterioare* (partea din spate a limbii e ridicată: ex. / o /). În funcţie de deschiderea gurii, vocalele sunt *închise* (deschiderea gurii este foarte mică: ex. / i /) sau *deschise* (deschiderea gurii este pronunţată: ex. / a /).

În cele ce urmează, vom marca:

- Grafemul < >, respectiv semnul scris
- Fonemul / /, respectiv sunetele propriu-zise

/ a /, / a : / – vocale deschise, pronunţate mai mult în partea posterioară a cavităţii bucale. Buzele sunt neutre.

/ e /, / e : / – vocale anterioare pe jumătate închise, cu buzele relaxate. Vocala lungă este urmată de un uşor / ə /, ca în exemplul *pen* / pe : ən /.

Grafem	Fonem	Exemple
<e> + <r> <e> + <rd, rn, rl> (retroflex)	/ æ : /	*her* / hæ : r / aici *ferdig* / fæ : ˋḍi / gata *perle* / pæ : ˋḷə / perlă *gjerne* /jæ : ˋṇə / cu plăcere
<e> + <r> şi o altă consoană, cu excepţia lui *d, l, n*	/ æ /	*verk* / værk / operă
<e> + <*gl*> sau <*gn*>	/ æi /	*negl* / næil / unghie *regn* / ræin / ploaie
<ei>	/ æi /	*nei* / næi / nu *jeg* / jæi / eu *meg* / mæi / pe mine, mie *seksten* / sæiˋstn / şaisprezece

Grafem	Fonem	Exemple
<e>	/ i: /	*de* / di: / ei
<e>	/ ə / când este în poziţie neaccentuată	*ikke* / i`kə / nu

/ o /, / o: / – este o vocală închisă posterioară. Se pronunţă cu buzele rotunjite. Grafemul <o> se aseamănă în general cu vocala românească / u /[1] (a se compara cu grafemul <å>, care se aseamănă cu vocala românească / o /).

În unele cazuri, <o> se poate pronunţa şi / å /:

- în silabe finale accentuate: *protokoll* / protoå´l / protocol
- în poziţie iniţială în silabe neaccentuate: *offiser* / åfise: ´r / ofiţer
- în cuvinte cu pronunţie instabilă în care / å / alternează cu / o /: *lomme* / lå`mə / sau / lo`mə / buzunar

/ u /, / u: / – vocale închise, mediale, care se pronunţă cu buzele rotunjite, asemenea vocalei / u / din franceză (*sur*) sau / ü / din germană (*für*)[2].

/ y /, / y: / – ca modalitate de articulare se situează între / i / şi / u /. Pronunţia lor se aseamănă cu cea a lui / i / cu buzele aproape rotunjite ca la / u /.

/ æ /, / æ: / – vocale anterioare, foarte deschise. Pronunţia lor se aseamănă cu cea a grafemului <ä> din limba germană sau a fonemului / æ / din limba engleză (*can* / kæn /).

/ ø /, / ø: / – vocale anterioare, parţial închise / parţial deschise. Pronunţia lor se aseamănă cu cea a grafemului <ö> din limba germană.

/ å /, / å: / – vocale posterioare rotunjite, parţial deschise / parţial închise. Sunt destul de aproape de pronunţia lui / o / din limba română.

Diftongii – Diftongene

În norvegiană există cinci diftongi: / ai /, / æi /, / æu /, / øy / şi / åy /. Primii trei sunt cel mai des întâlniţi, iar ultimii doi, / ai / şi / åy /, nu au o frecvenţă atât de mare, apărând doar în cuvinte de provenienţă străină (a se vedea tabelul „Ghid de pronunţie a sunetelor în limba norvegiană").

- / ai / ca în *hai* / hai / rechin

1. A se vedea tabelul „Ghid de pronunţie a sunetelor în limba norvegiană", pp. 22-24.
2. A se vedea tabelul „Ghid de pronunţie a sunetelor în limba norvegiană", pp. 22-24.

- / æi / este un diftong rostit în partea anterioară a cavităţii bucale. Apare frecvent în cuvinte precum *jeg*, *meg*, *deg*, *seg*, *séksten* sau în cazul în care <e> este urmat de grupurile <gl> sau <gn>.
- / øy / redă grafemul <øy> : *høy* / høy / înalt, dar şi <øg+n> : *løgn* / løyn / minciună.
- / æu / ortografiat :
  a) <au> : *sau* / sæu / oaie
  b) <eu> : *Europa* / æu r o : ´pa / Europa
- / åy / : *koie* / k åy ə / adăpost

Grafem	Alfabet fonetic	Diftong	Exemple	Traducere	Pronunţie similară în română
ai	ai	ai	hai	rechin	**vai**
au	æu	æu	sau	oaie	–
æi	æi	æi	nei	nu	**neică**
øy	øy	øy	høy	înalt	**ioi** (ardeleneşte)
oi	ɔi	åy	koie	adăpost	**noi**

Consoanele - Konsonantene

Consoanele se aseamănă în mare măsură cu cele din limba română. În *bokmål* există, spre deosebire de română, consoane duble (geminate) care apar în interiorul sau la sfârşitul cuvântului. Consoanele duble sunt precedate de vocale scurte : *renn* / r e n / cursă.

În continuare prezentăm câteva consoane care se deosebesc ca mod de articulare de cele din limba română :

/ p, t, k / – plozive surde, care se pronunţă aspirat înaintea unei vocale accentuate, în special la începutul cuvântului. În momentul articulării, consoanele sunt aspirate, astfel încât un / h / intervine între consoana aspirată şi vocala accentuată care o urmează : *pen* / pe : (h)n /.

/ ç / – sunet / fonem nesonor înrudit cu semivocala sonoră / j / ; pronunţia acestei consoane surde se aseamănă cu cea a lui *ch* din *ich* din germană : *kirke* / çi`rkə / (biserică), *tjue* / çu : `ə / (douăzeci). A se vedea tabelul „Ghid de pronunţie a sunetelor în limba norvegiană".

/ ʃ / – sunet / fonem surd, fricativ ca <ş> românesc. Astfel se pronunţă grupurile de consoane ***sj*** : *sju* / ʃu : / (şapte), ***skj*** : *å skjønne*

/ ʃə`nə / (a înțelege), *rs*: *norsk* / nåʃk / (norvegian) sau *sk* în poziție inițială, urmat de *i, y, ei*: *skinn* / ʃin / (piele). *Sl* se poate pronunța / ʃl / sau / sl /: *Oslo* / o`ʃlo / sau / o`slo / (Oslo). Fonemul / ʃ / apare în cuvinte împrumutate și poate fi ortografiat *sch, sh, j, g, sc, ch*: *geni* / ʃeni:´ / (geniu), *champagne* / ʃampa´njə / (șampanie).

/ ŋ / – sunet / fonem velar nazal, precedat totdeauna de o vocală scurtă și urmat de consoanele *k* sau *g*: *tenk* / teŋk / gândește!, *lang* / laŋ / lung. Se mai regăsește și în grupul <*gn*>: *sagn* / saŋn / legendă.

Fonemele retroflexe apar în *bokmål* când <*r*> este urmat de <*d, l, n, t*>. Grupurile de consoane <*rd, rl, rn, rt*> formează astfel câte un singur sunet / fonem retroflex: / ɖ, ɭ, ɳ, ʈ /.

De exemplu, <rd> se aseamănă cu pronunția din cuvântul englezesc *hard* (a se vedea tabelul „Ghid de pronunție a sunetelor în limba norvegiană").

Ghid de pronunție a sunetelor în limba norvegiană – Kort oversikt over uttale i forhold til skrift

Litera / Semnul grafic	Alfabetul fonetic internațional	Alfabetul fonetic scandinav	Exemplu norvegian	Traducere în română	Exemplu similar în română sau altă limbă
a lung	ɑ:	a:	*rar*	ciudat	laser
a scurt	ɑ	a	*katt*	pălărie	mat
b	b	b	*bil*	mașină	bine
c	s	s	*cedille*	sedilă	sedilă
d	d	d	*din*	al tău, a ta	dar
e lung	e:	e:	*pen*	frumos	mere
e scurt	ɛ	e	*penn*	stilou	perfect
e neaccentuat	ə	ə	*spise*	a mânca	măr
f	f	f	*far*	tată	far
g	g	g	*gang*	gang	garaj, gang
g + j, i, y, ei (la începutul cuvântului)	j	j	*gjær* *gi* *gyte* *geit*	drojdie a da a turna capră	iarmaroc

Litera / Semnul grafic	Alfabetul fonetic internaţional	Alfabetul fonetic scandinav	Exemplu norvegian	Traducere în română	Exemplu similar în română sau altă limbă
h	h	h	*hatt*	pălărie	**h**ină
h + j (la începutul cuvântului)	j	j	*hjem*	acasă	**J**ung **i**enupăr
hv (la începutul cuvântului)	v	v	*hvordan* *hva* *hvor* *hvem* *hvis*	cum ce unde cine dacă	**v**ar
i lung	i:	i:	*fin*	frumos	**v**inul
i scurt	i	i	*bind*	volum	un **p**ic
j	j	j	*ja*	da	**i**es
k	k	k	*katt*	pisică	**k**ilogram
k + j, i, y (la începutul cuvântului)	ç	ç	*kjære* *kirke* *kyss*	dragă biserică sărut	**h**ibă sau ca *ich* din germană
l	l	l	*like*	a plăcea	**l**emn
l + j	j	j	*ljug*	minciună	**J**ung
m	m	m	*mor*	mamă	**m**amă
n	n	n	*natt*	noapte	**n**ai
n + g, k	ŋ	ŋ	*sang* *tenke*	cântec a gândi	**g**a**ng**, ta**nc** sau ca *sing*, *think* din engleză
o lung	u:	o:	*to*	doi	t**u**
o scurt	u	o	*trodd*	crezut	t**u**nel
p	p	p	*pen*	frumos	**p**ar
r	r	r	*ren*	curat	**r**ană
rt *rd* *rl* *rn* *rs*	ʈ ɖ ɭ ɳ ʃ	ʈ ɖ ɭ ɳ ʃ	*kart* *har du ?* *perle* *garn* *marsj*	hartă ai tu ? perlă plasă marş	ca *hard* în engleza americană marş
s	s	s	*salt*	sare	**s**are
skj	ʃ	ʃ	*skjære*	a tăia	**ş**i
sk + i, y, øy (la începutul cuvântului)	ʃ	ʃ	*ski* *sky* *skøyter*	schi nor patine	**ş**i
sl (la începutul sau mijlocul cuvântului)	ʃ l	ʃ l	*slå*	a lovi	**şl**agăr

Litera / Semnul grafic	Alfabetul fonetic internaţional	Alfabetul fonetic scandinav	Exemplu norvegian	Traducere în română	Exemplu similar în română sau altă limbă
t	t	t	*takk*	mulţumesc	tablă
tj	ç	ç	*tjue*	douăzeci	ca şi **ch** din *ich* (în germană)
u lung	u	u	*ku*	vacă	*sur* (în franceză); *für* (în germană)
u scurt	u	u	*gutt*	băiat	ca **ü** scurt în germană
v	v	v	*vin*	vin	vin
y lung	y:	y:	*syd*	sud	–
y scurt	y	y	*nytt*	nou	–
æ lung	æ:	æ:	*bære*	a purta	–
æ scurt	æ	æ	*lærd*	învăţat	*bad* (în engleză)
ø lung	ø:	ø:	*dør*	uşă	–
ø scurt	ø	ø	*født*	născut	–
å lung	ɔ	å:	*få*	a primi	–
å scurt	ɔ	å	*grått*	gri	*hot* (în engleză)

Atenţie!

- **<m>** nu este niciodată dublat la sfârşitul cuvântului, deşi vocala precedentă este de obicei scurtă: *dum* / dom / (prost), *hjem* / jem / (acasă).
- **<r>** este de obicei rulat în dialectele din est şi uvular în dialectele din sud-estul Norvegiei. ***Exemplu***: *purre* / pu`rə / (praz).
- **<r>** nu este rulat în combinaţiile **<rt, rd, rl, rn>** când ambele consoane se constituie într-un sunet / fonem retroflex (imediat posterior dinţilor), asemenea combinaţiilor din engleza americană. ***Exemple***: *barn* / ba:ɳ / (copil), *perle* / pæ:`lə / (perlă), *ærlig* / æ:`li / (cinstit), *kart* / kaʈ / (hartă). Consoanele retroflexe apar şi în cuvinte juxtapuse: *går du?* / gå:ɖu / (pleci?), *har du?* / ha:ɖu / (ai tu?)
- În estul Norvegiei, combinaţia **<rs>**, fie că se află în acelaşi cuvânt sau în două cuvinte juxtapuse, se pronunţă asemenea unui retroflex urmat de fonemul / ʃ /. ***Exemplu***: *norsk* / nåʃk / (norvegiană).

Consoane mute - Stumme konsonanter

- **<g>** nu se pronunţă la sfârşitul cuvântului în terminaţia **<-ig>**. ***Exemplu*** : *ærlig* / æ : `ļi / (cinstit).
- În *unele cuvinte care se termină în* **<rd>**, vocala precedentă este lungă, iar <d> nu este pronunţat. ***Exemple*** : *nord* / no : r / (nord), *jord* / jo : r / (pământ).
- **<d>** este adesea mut *la sfârşitul cuvântului când este precedat de o vocală lungă*. ***Exemplu*** : *god* / go : / (bun).
- **<ld>** şi **<nd>** se pronunţă de obicei / **l** / *şi* / **n** /. ***Exemple*** : *holde* / hå`lə /, *land* / lan /.
- **<t>** nu se pronunţă de obicei la sfârşitul unui substantiv neutru articulat cu articolul hotărât enclitic. ***Exemplu*** : *et hus* / ethu : s / (o casă) - *huset* / hu : ´sə / (casa).
- **<h>** este mut înaintea grafemelor **<j>** şi **<v>**. ***Exemple*** : *hjem* / jem / (cămin), *hvordan* / vǫ̊dan / (cum).
- **<v>** este uneori mut. ***Exemple*** : *sølv* / søl / (argint), *tolv* / tål / (doisprezece).

Leksjon 1

Hva heter du?

Betti: Hei. Hva heter du?
Ana: Hei. Jeg heter Ana. Og du da?
Betti: Jeg heter Betti. Hvor kommer du fra?
Ana: Jeg kommer fra Romania. Og du?
Betti: Jeg kommer fra Italia. Jeg studerer norsk i Italia.
Ana: Jeg leser norsk i Romania. Jeg liker norsk.

Cum te cheamă?

Betti: Salut. Cum te cheamă?
Ana: Salut. Mă cheamă Ana. Şi pe tine?
Betti: Mă numesc Betti. De unde vii?
Ana: Din România.
Betti: Eu sunt din Italia. Studiez norvegiana în Italia.
Ana: Eu învăţ norvegiana în România. Îmi place limba norvegiană.

Vocabular – Ordforklaringer

en sudent	student
å snakke	a vorbi
å studere	a studia
å lese	a citi; a studia
å komme	a veni
å hete	a se numi
norsk	limba norvegiană; norvegian
i	în
hva	ce
hvor	unde

å like	a plăcea
fra	din, de la
hei	salut
å gå	a merge
å gi	a da
å se	a vedea
en skole	şcoală
å kjøre	a conduce
Italia	Italia
Romania	România
Norge	Norvegia

Expresii idiomatice – Faste uttrykk

Hvor kommer du fra ?	De unde vii ?

Alfabetul norvegian – Det norske alfabetet

A a / a /	**I i / i /**	**Q q / ku /**	**X x / eks /**
B b / be /	**J j / je /**	**R r / ar /**	**Z z / set /**
C c / se /	**K k / kå /**	**S s / es /**	**Æ æ / æ /**
D d / de /	**L l / el /**	**T t / te /**	**Ø ø / ø /**
E e / e /	**M m / em /**	**U u / u /**	**Å å / å /**
F f / ef /	**N n / en /**	**V v / ve /**	
G g / ge /	**O o / o /**	**W w / dåbelt ve /**	
H h / hå /	**P p / pe /**	**Y y / y /**	

Prezentul verbului – Verb i presens

Infinitiv **Infinitiv**	*Presens med -r* **Prezentul cu -r**	*Eksempel* **Exemple**	
hete	heter	*Jeg heter Ana.*	Mă numesc Ana.
snakke	snakker	*Du snakker norsk.*	Tu vorbeşti norvegiana.
komme	kommer	*Hun kommer også.*	Ea vine de asemenea.
lese	leser	*Han leser norsk.*	El studiază norvegiana.
studere	studerer	*Vi studerer i Oslo.*	Noi studiem la Oslo.
kjøre	kjører	*Vi kjører bil.*	Noi conducem maşina.
gå	går	*Vi går på skolen.*	Noi mergem la şcoală.
gi	gir	*Han gir.*	El dă.
se	ser	*De ser læreren.*	Ei îl văd pe profesor.

Så enkelt ! Verbet slutter på -r i presens.
Ce uşor ! La prezent se adaugă un **-r** la toate persoanele.

jeg – *eu*	*Jeg snakker norsk.*	Eu vorbesc norvegiana.
du – *tu*	*Hvor kommer du fra ?*	De unde vii ?
han – *el* (persoană)	*Hva heter du ?*	Cum te cheamă ?
hun – *ea* (persoană)	*Hun studerer norsk.*	Ea studiază norvegiana.
vi – *noi*	*Vi studerer i Norge.*	Noi studiem în Norvegia.
dere – *voi*	*Dere kommer fra Romania.*	Voi veniţi din România.
de – *ei, ele*	*De leser norsk også.*	Ei studiază norvegiana de asemenea.

Spørsmål med spørreord (întrebări cu pronume interogative) :

Hva heter du ? Cum te cheamă ?
Hvor kommer du fra ? De unde vii ?

Spørsmål uten spørreord (întrebări fără pronume interogative) :

Snakker du norsk ? Vorbeşti norvegiana ?

Exerciţiu – Oppgave

Completaţi cu termenii lipsă :
HVA ..... heter hun ? Hun ..... Ana og kommer ..I.... Romania. Hun studerer norsk ..... Norge. Hun liker .....

– ..... Ana norsk ?
– Ja, Ana snakker ..NORSK
– Hvor kommer hun FRA ?
– Hun KOMMER fra Romania og studerer ..... i Norge.

Leksjon 2

På kurs i Norge

Lærer: Hei. Velkommen! Jeg heter Åse og er lærer i norsk. Jeg kommer fra Oslo. Hva heter du?
Ana: Jeg heter Ana.
Lærer: Kommer du fra England?
Ana: Nei, jeg kommer ikke fra England, jeg kommer fra Romania.
Lærer: Fra Romania? Hvor i Romania?
Ana: Fra Cluj-Napoca.
Lærer: Og hvor kommer du fra?
Betti: Jeg? Jeg kommer fra Italia.
Mario: Jeg er også fra Italia.
Lærer: Hvor i Italia?
Mario: Fra Pisa.
Lærer: Hva heter du?
Mario: Jeg heter Mario.
Lærer: Hvordan staver du Mario?
Mario: M-A-R-I-O.
Lærer: Studerer dere norsk hjemme?
Mario: Ja, vi studerer alle norsk.
Lærer: Snakker dere engelsk også?
Betti: Unnskyld. Kan du gjenta?
Lærer: Snakker dere engelsk også?
Betti: Ja, engelsk og fransk.
Lærer: Takk for nå.
Studenter: Takk i like måte.

La curs în Norvegia

Profesoara: Salut! Bun venit. Mă numesc Åse şi sunt profesoară de norvegiană. Sunt din Oslo. Cum te cheamă?

Ana: Mă numesc Ana.

Profesoara: Eşti din Anglia?

Ana: Nu sunt din Anglia, eu sunt din România.

Profesoara: Din România? De unde din România?

Ana: Din Cluj-Napoca.

Profesoara: Şi tu de unde eşti?

Betti: Eu? Eu sunt din Italia.

Mario: Şi eu sunt din Italia.

Profesoara: De unde din Italia?

Mario: Din Pisa.

Profesoara: Cum te cheamă?

Mario: Mă cheamă Mario.

Profesoara: Cum scrii Mario?

Mario: M-A-R-I-O.

Profesoara: Studiaţi toţi norvegiana acasă?

Mario: Da, noi toţi studiem norvegiana.

Profesoara: Vorbiţi şi engleza?

Betti: Scuze. Puteţi să repetaţi?

Profesoara: Vorbiţi şi engleza?

Betti: Da, engleza şi franceza.

Profesoara: Mulţumesc.

Studenţii: Mulţumim şi noi.

Vocabular – Ordforklaringer

Norge	Norvegia
lærer i norsk	profesor de norvegiană
hei	bună, salut
velkommen	bun venit
hvem	cine
hvordan	cum
å være	a fi
å stave	a ortografia, a citi literă cu literă
engelsk	englez, -ă; limba engleză

Verbul *a fi* – Verbet *å være*

Personlig pronomen* + *er **Pronumele personal + er**

Afirmativ		Negativ		Interogativ	
jeg er	eu sunt	*jeg er ikke*	eu nu sunt	*er jeg ?*	sunt eu?
du er	tu eşti	*du er ikke*	tu nu eşti	*er du ?*	eşti tu?
han er	el este	*han er ikke*	el nu este	*er han ?*	este el?
hun er	ea este	*hun er ikke*	ea nu este	*er hun ?*	este ea?
vi er	noi suntem	*vi er ikke*	noi nu suntem	*er vi ?*	suntem noi?
dere er	voi sunteţi	*dere er ikke*	voi nu sunteţi	*er dere ?*	sunteţi voi?
de er	ei sunt	*de er ikke*	ei nu sunt	*er de ?*	sunt ei?

Ordinea cuvintelor în propoziţie – Ordstilling

Propoziţii afirmative	Propoziţii negative	Propoziţii interogative
Han snakker norsk.	Han snakker **ikke** norsk.	Snakker han norsk?
Han er norsk.	Han er **ikke** norsk.	Er han norsk?
Hun er lærer.	Hun er **ikke** lærer.	Er hun lærer?
Han kommer fra Italia.	Han kommer **ikke** fra Italia.	Kommer han fra Italia?

Jeg er lærer. Eu sunt profesor.
Er du lærer ? Eşti tu profesor?
Jeg er ikke lærer. Eu nu sunt profesor.

Han er student. El este student.
Er han student ? Este el student?
Han er ikke student. El nu este student.

Hun er norsk. Ea este norvegiană.
Er hun norsk ? Este ea norvegiană?
Hun er ikke norsk. Ea nu este norvegiană.

Husk! Ţineţi minte!

Hun heter Ana. Ea se numeşte Ana.	***Hva** heter hun ?* **Cum** se numeşte ea?	*Han spor **hva** hun heter.* El întreabă **cum** se numeşte.	*Han spor **om** hun heter Ana.* El întreabă **dacă** se numeşte Ana.

La forma interogativă prepoziţia este plasată la sfârşit:

*Hun kommer **fra** Norge.* Ea este / vine **din** Norvegia.	***Hvor** kommer hun **fra** ?* **De unde** vine / este ea?
*Hun snakker **med** Marit.* Ea vorbeşte cu Marit.	***Hvem** snakker hun **med** ?* **Cu cine** vorbeşte ea?

În cultura norvegiană se obişnuieşte ca la despărţire, după o întâlnire sau o vizită, să mulţumim:

- *Takk for nå!* Mulţumesc pentru acum!
- *Takk i like måte!* Mulţumesc, la fel!

Alte formule de politeţe:

Takk!
Takk skal du ha! } Mulţumesc!
Takk så mye!

Bare hyggelig. Cu plăcere.

Ingen årsak.
Ikke noe å takke for. } Pentru nimic.

Jeg beklager. Regret.

Det gjør ikke noe / ingenting.
Det er i orden. } Nu face nimic. E în regulă.
Det er greit.

Exerciţii – Oppgaver

1. Completaţi spaţiile libere cu termenii corespunzători:

Ana er ..... og hun leser norsk. Mario er ..... Italia og han er også student. De ..... norsk ..... Oslo. Mario snakker ..... norsk.
Ana: ..... du fransk?
Mario: Ja, fransk og engelsk.

2. Traduceţi în limba norvegiană:

Ana este studentă. Ea studiază norvegiana şi franceza. Şi Mario este student. Ana este din România, iar Mario din Italia. Şi Betti este din Italia. Ea vorbeşte norvegiana. Lor le place limba norvegiană. Åse vine. Ea este profesoara de norvegiană. Ea salută. Ea întreabă dacă ei vorbesc norvegiana.

Leksjon 3

Hvordan har du det?

Mario: Hei Betti! Takk for sist.
Betti: Takk i like måte.
Mario: Hvordan har du det?
Betti: Bare bra. Jeg leser til eksamen. Og du da?
Mario: Takk, det samme! Jeg leser, jeg også. Det går sikkert bra!
Betti: Forresten, når har vi kurs?
Mario: Mandag fra to til fire.
Betti: Takk! Ha det bra!
Mario: Ha det så lenge!

Ce mai faci?

Mario: Salut, Betti! Mulţumesc pentru data trecută.
Betti: Mulţumesc, la fel.
Mario: Ce mai faci?
Betti: Bine. Citesc pentru examen. Şi tu?
Mario: Mulţumesc, la fel! Citesc pentru examen şi eu. Va merge sigur bine!
Betti: De altfel, când avem curs?
Mario: Luni de la două la patru.
Betti: Mulţumesc! La revedere!
Mario: Pe curând!

Vocabular – Ordforklaringer

en eksamen	examen
sikkert (adv.)	cu siguranţă, desigur
forresten	de altfel

når	când
bra	bine, bun
bare bra	numai bine
bare	doar, numai
ha det (bra)	la revedere
ha det så lenge	pe curând
det samme	la fel

Expresii idiomatice – Faste uttrykk

***Å hilse* – A saluta**		***Svar* – Răspuns**	
Hei! Hallo! Morn!	Salut!	*Hei! Hallo! Morn!*	Salut!
God dag!	Bună ziua!	*God dag!*	Bună ziua!
Hvordan har du det?	Ce faci?	*Bra.*	Bine.
Hvordan går det?	Cum îţi merge?	*Bare bra.*	Numai bine.
		Ikke så verst.	Binişor.
		Ganske bra.	Destul de bine.
Ha det (bra)!	La revedere!	*Ha det (bra)!*	La revedere!
Adjø!	La revedere! (formal)	*Adjø!*	La revedere! (formal)
Ser deg senere!	Ne vedem mai târziu!	*Ser deg senere!*	Ne vedem mai târziu!
Vi se(e)s!	Ne vedem!	*Vi s(e)es!*	Ne vedem!

Formule de politeţe. În cultura norvegiană se obişnuieşte ca, atunci când ne reîntâlnim cu cineva, să-i mulţumim pentru ultima întâlnire avută:

Mario: *Hei Betti! Takk for sist.* Salut, Betti! Mulţumesc pentru data trecută.
Betti: *Takk i like måte.* Mulţumesc, la fel.

Verbul *a avea* – Verbet *å ha*

Afirmativ		**Negativ**		**Interogativ**	
jeg har	eu am	*jeg har ikke*	eu nu am	*har jeg?*	am eu?
du har	tu ai	*du har ikke*	tu nu ai	*har du?*	ai tu?
han har	el are	*han har ikke*	el nu are	*har han?*	are el?
hun har	ea are	*hun har ikke*	ea nu are	*han hun?*	are ea?
vi har	noi avem	*vi har ikke*	noi nu avem	*har vi?*	avem noi?
dere har	voi aveţi	*dere har ikke*	voi nu aveţi	*har dere?*	aveţi voi?
de har	ei, ele au	*de har ikke*	ei, ele nu au	*har de?*	au ei?

Zilele săptămânii – Ukedagene

mandag	luni
tirsdag	marţi
onsdag	miercuri
torsdag	joi
fredag	vineri
lørdag	sâmbătă
søndag	duminică

Ştii să numeri până la zece? – Kan du telle til ti?

1	en
2	to
3	tre
4	fire
5	fem
6	seks
7	sju
8	åtte
9	ni
10	ti

Ştii să numeri până la douăzeci? – Kan du telle til tjue?

11	elleve
12	tolv
13	tretten
14	fjorten
15	femten
16	seksten
17	sytten
18	atten
19	nitten
20	tjue

Exerciţii – Oppgaver

1. **Completaţi spaţiile libere:**
   - Hvordan ..... det?
   - Takk ..... bra. Og ..... da?
   - ..... har vi kurs?
   - I dag ..... to ..... fire.
   - Takk. ..... det bra.
   - Ha det ..... lenge.

2. **Traduceţi în limba norvegiană:**
   Ana: Salut, Mario! Ce mai faci?
   Mario: Binişor! Citesc pentru examen. Şi tu?
   Ana: Mulţumesc, la fel.
   Mario: Sigur va merge bine!
   Ana: Ne vedem!
   Mario: La revedere!

Leksjon 4

Student i Oslo

Ana er student ved Universitetet i Oslo. Hun går på norskkurs sammen med andre studenter fra utlandet. Hun liker seg godt på kurset.

Ana bor på hybel. Hun kan gå fra studenthjemmet til universitetet hver dag. Hun synes at det er bedre å gå enn å ta bussen. Mange studenter sykler til universitetet.

Ana har også norske venninner. De kan besøke Ana på hybelen. Ofte går de på kino sammen. Etterpå går de et sted for å ta seg en kopp kaffe og sjokoladeis.

Student la Oslo

Ana este studentă la Oslo. Ea face un curs de norvegiană împreună cu alţi studenţi din străinătate. Îi place mult la curs.

Ana locuieşte în garsonieră. Ea poate merge pe jos de la cămin până la universitate în fiecare zi. Ea crede că este mai bine să meargă pe jos decât să ia autobuzul. Mulţi studenţi merg cu bicicleta la universitate.

Ana are şi prietene norvegiene. Ele o pot vizita pe Ana în garsonieră. Adesea ele merg la cinematograf împreună. Apoi merg la o cafea şi o îngheţată de ciocolată.

Vocabular – Ordforklaringer

et hjem (hjemmet)	cămin
et studenthjem	cămin studenţesc
en dag	zi
hver dag	în fiecare zi
å synes	a crede, a considera
jeg synes	eu cred
det er bedre	este mai bine

enn	decât
en buss	autobuz
å ta bussen	a lua autobuzul
god, bedre, best	bine, mai bine, cel mai bine
mange	mulţi, multe
å sykle	a merge cu bicicleta
til	înspre, către
ei venninne	prietenă
å besøke	a vizita
en kino	cinematograf
å gå på kino	a merge la cinematograf
sammen	împreună
sammen med	împreună cu
etterpå	pe urmă, apoi
et sted	loc
for	pentru
å ta	a lua
en kopp	ceaşcă
en kaffe	cafea
ei bok	carte
en sjokoladeis	îngheţată de ciocolată
et språk	limbă
en medisin	medicină
en fysikk	fizică
en historie	istorie
en matematikk	matematică
en filosofi	filosofie
en adminstrasjon	administraţie
en sosiologi	sociologie
en biologi	biologie
en kunsthistorie	istoria artelor
utenlandsk	străin

Expresii idiomatice – Faste uttrykk

å ta bussen	a lua autobuzul
å gå på kino	a merge la cinematograf
å gå på kafé	a merge la cafenea
å gå på restaurant	a merge la restaurant
å ta seg en kopp kaffe	a-şi lua o ceaşcă de cafea

Hva kan Mario studere på universitetet?

språk
medisin
fysikk
historie
matematikk
filosofi
adminstrasjon
sosiologi
biologi
kunsthistorie

Substantivul – Substantiv

	Entall / Singular		*Flertall* / Plural	
	Ubestemt Nehotărât	*Bestemt* Hotărât	*Ubestemt* Nehotărât	*Bestemt* Hotărât
M	*en* bil	bil-*en*	bil-*er*	bil-*ene*
F	*ei* klokke	klokk-*a*	klokk-*er*	klokk-*ene*
N	*et* barn	barn-*et*	barn, - (1)	barn-*a* (2)
	et bilde	bild-*et*	bild-*er*	bild-*ene* (2)

1. Unele substantive monosilabice de genul neutru nu au terminaţie la forma de plural.
2. La neutru, pluralul hotărât are două terminaţii: **-a** şi **-ene**.
3. **Substantivele compuse** vor avea genul ultimului substantiv din compunere. ***Exemplu***: *sjokoladeis*, format din *sjokolade* (ciocolată) + *is* (îngheţată). Primul substantiv din astfel de compuneri îl descrie pe cel de-al doilea: îngheţată făcută din ciocolată.

Substantivul se declină în gen şi număr. Articolul hotărât este enclitic, ca în limba română.	Substantivet bøyes i kjønn og tall.
Genuri: masculin, feminin*, neutru	Kjønn: maskulinum, femininum*, nøytrum
Articulare: nehotărât / hotărât Număr: singular, plural	Bestemt form / Ubestemt form Tall: entall, flertall
* Genul feminin are, la alegere, şi articolul masculinului. În acest caz, masculinul şi femininul se numesc „gen comun": *ei / en klokke*, *klokk-a / klokk-en* (un ceas, ceasul)	* Femininum kan bøyes slik som maskulinum. Dette kalles for "felleskjonn": *ei / en klokke*, *klokk-a / klokk-en*

Articolul nehotărât – Ubestemt artikkel

Maskulinum / Hankjønn: **en**
Femininum / Hunkjønn: **ei / en**
Nøytrum / Intetkjønn: **et**

Genitivul – Genitiv

Anas venn – vennen til Ana	prietenul Anei
Ana(s) og Marios venn	prietenul Anei şi al lui Mario
Anas venner	prietenii Anei
Norges hovedstad – hovedstaden i Norge	capitala Norvegiei
Hotellets direktør – direktøren på hotellet	directorul hotelului

Verbul *a putea* – Verbet *å kunne*

Afirmativ		Negativ		Interogativ	
jeg kan	eu pot	*jeg kan ikke*	eu nu pot	*kan jeg ?*	pot eu?
du kan	tu poţi	*du kan ikke*	tu nu poţi	*kan du ?*	poţi tu?
han kan	el poate	*han kan ikke*	el nu poate	*kan han ?*	poate el?
hun kan	ea poate	*hun kan ikke*	ea nu poate	*kan hun ?*	poate ea?
vi kan	noi putem	*vi kan ikke*	noi nu putem	*kan vi ?*	putem noi?
dere kan	voi puteţi	*dere kan ikke*	voi nu puteţi	*kan dere ?*	puteţi voi?
de kan	ei pot	*de kan ikke*	ei nu pot	*kan de ?*	pot ei?

Husk! Ţine minte!

Jeg	***kan***	***gå***	*nå.*	Pot merge / pleca acum.
Jeg	***kan***	***studere***	*norsk.*	Pot studia norvegiana.
Jeg	***kan***	***lese***	*ei bok.*	Pot citi o carte.

Verbul auxiliar modal este urmat de un infinitiv scurt, spre deosebire de verbele regulate, urmate de un infinitiv lung:

Jeg liker å lese. Îmi place să citesc.

Ordinea cuvintelor în propoziţia principală – Ordstilling i hovedsetninger

Într-o propoziţie principală verbul se află întotdeauna pe locul 2. *Verbet står alltid på plass nummer 2 i en helsetning*:

De	***går***	*ofte*	*på kino.*	Ei merg adesea la cinematograf.
Ofte	***går***	*de*	*på kino.*	Adesea merg ei la cinematograf.
På kino	***går***	*de*	*ofte.*	La cinematograf merg ei adesea.
Nå	***må***	*jeg*	*gå.*	Acum trebuie eu să plec.

Exerciţii – Oppgaver

1. **Traduceţi în limba norvegiană:**

   Mario face un curs de norvegiană împreună cu alţi studenţi din străinătate. Îi place mult la curs. El locuieşte la cămin şi poate merge pe jos de la cămin la universitate. Ana nu crede că este bine să ia autobuzul. Este mai bine să meargă pe jos. Mulţi studenţi merg cu bicicleta la universitate. Merg adesea la cinematograf. Le plac filmele. Apoi merg la cafenea şi iau o cafea şi o îngheţată de ciocolată.

2. **Completaţi spaţiile libere cu forma corectă a cuvintelor dintre paranteze:**

   Han kan (gå) ..... nå. Hun liker (studere) ..... norsk nå. De kan ikke (lese) ..... fransk. Kan hun (lese) ..... en bok nå?

3. **Reformulaţi următoarea propoziţie epuizând toate posibilităţile de inversare a ordinii cuvintelor:**

   Dere går ofte på universitetet.

4. **Formaţi genitivul:**

   Ser du Karis bil? Ser du bilen ..... Kari?
   Oslo er Norges hovedstad. Oslo er hovedstaden ..... Norge.
   Jeg snakker med Marios far. Jeg sankker med faren ..... Mario.
   Han snakker med direktøren ..... hotellet.

5. **Completaţi propoziţiile:**

   a) De snakker norsk *på kurset.*
      På kurset .....
      Norsk .....

   b) Han kjører *bil til skolen.*
      Til skolen .....
      Bil .....

Leksjon 5

Hvordan går det?

- Hei. Hvordan går det?
- Bare bra! Men jeg har mye å gjøre.
- Hva er det du gjør?
- Jeg studerer norsk. Det er veldig spennende. Men norsk er ganske vanskelig. Studerer du også?
- Nei, jeg jobber, men jeg vil gjerne studere.
- Hva da?
- Kanskje matematikk. Jeg begynner til høsten.
- Hvor bor du?
- I Olavsgata 4. Jeg er *heldig*. Jeg bor sammen med en kollega, og vi har *en stor leilighet* med to stuer og to soverom. *Kjøkkenet* er ikke så *stort*. Det er *gammeldags* også. Hvordan bor du?
- Jeg bor på hybel. På Kringsjå. Men jeg skal snart flytte. Det jeg ønsker meg aller mest, er *et stort kjøkken*! Jeg liker å lage mat.
- Hvor skal du flytte?
- Jeg skal flytte til sentrum. Skal bo hos en *norsk* venninne. Hun heter Lise.
- Fint. Vi kan treffes oftere da!
- Ja, det kan vi godt.
- Jeg må gå nå. Vi snakkes. Ha det bra!
- Vi ses. Ha det!

Ce mai faci?

- Salut. Ce mai faci?
- Mulţumesc, bine. Am multă treabă.
- Cu ce te ocupi?
- Studiez norvegiana. Este foarte interesant. Dar norvegiana este destul de dificilă. Şi tu studiezi?

– Nu, eu lucrez, dar aş studia cu plăcere.
– Ce?
– Poate matematică. Voi începe la toamnă.
– Tu unde locuieşti?
– Pe Strada Olav la nr. 4. Am noroc. Locuiesc împreună cu un coleg şi avem un apartament mare cu două camere şi două dormitoare. Bucătăria nu este aşa de mare. Este şi de modă veche. Tu cum locuieşti?
– Eu locuiesc la cămin. La Kringsjå. Dar mă voi muta în curând. Ce-mi doresc mai mult este o bucătărie mare. Îmi place să fac de mâncare.
– Unde te vei muta?
– Mă voi muta în centru. Voi locui la o prietenă norvegiană. Se numeşte Lise.
– Bine. Ne putem întâlni mai des atunci!
– Da, putem.
– Trebuie să plec acum. Vorbim. La revedere!
– Ne vedem. La revedere!

Vocabular – Ordforklaringer

hvordan	cum
hvordan går det?	cum merge? ce mai faci?
mye	mult
å gjøre	a face
jeg gjør	eu fac
å ha mye å gjøre	a avea multe de făcut
veldig	foarte
spennende	interesant
ganske	destul de
vanskelig	greu, dificil
å jobbe	a lucra
gjerne	cu plăcere
ei / en gate	stradă
å bo	a locui
jeg bor	eu locuiesc
en hybel	garsonieră
en høst	toamnă
til høsten	la toamnă
heldig	norocos, norocoasă
sammen med	împreună cu
en kollega	un coleg, o colegă
stor	mare

en leilighet	apartament
et kjøkken	bucătărie
ei / en stue	cameră (de zi)
et rom	cameră
et soverom	dormitor
å flytte	a (se) muta
et sentrum	centru
å treffes	a se întâlni
å snakkes	a vorbi unul cu celălalt
ofte	adesea
oftere	mai des
gammeldags	demodat
stygg	urât
alltid	întotdeauna
aldri	niciodată

Expresii idiomatice – Faste uttrykk

Hvordan har du det ?	Ce mai faci?
Hvordan går det ?	Cum îţi merge?
å bo i	a locui
å bo på hybel	a locui în garsonieră
å lage mat	a face / la prepara mâncare

Adjectivul – Adjektiv

Adjectivul se acordă în gen şi număr cu substantivul pe care îl determină. Adjectivul are o formă definită şi o formă nedefinită. *Adjektivet samsvarer i kjønn og tall med substantivet. Adjektivet har ubestemt og bestemt form.*

Forma nedefinită a adjectivului – Ubestemt form av adjektivet

***Kjønn* / Gen**	Cu valoare atributivă (în faţa substantivului) *Attributivt (foran et substantiv)* La singular adjectivul primeşte un **-t** când determină un substantiv neutru. Când determină substantive aflate la plural, adjectivul primeşte terminaţia **-e**.
***Maskulinum* / Masculin**	*Jeg har en fin bil.* Eu am o maşină frumoasă.
***Femininum* / Feminin**	*Jeg har ei fin seng.* Eu am un pat frumos.
***Nøytrum* / Neutru**	*Jeg har et fint hus.* Eu am o casă frumoasă.
***Uregelmessige adjektiv – i nøytrum* / Adjective neregulate – genul neutru**	• Adjectivele terminate în **-sk** (excepţii : *fersk* – proaspăt şi *frisk* – sănătos) şi în **-ig** nu primesc **-t** la forma de neutru : *et **norsk** hus* – o casă norvegiană *et **billig** hus* – o casă ieftină • Adjectivele terminate în **-t** precedat de o consoană nu primesc **-t** la neutru (*svart* – negru, *kort* – scurt, *flott* – minunat, *interessant* – interesant) : *et **svart** hus* – o casă neagră • Adjectivele terminate într-o silabă scurtă accentuată primesc **-tt** la neutru : *en **ny** bil* – o maşină nouă *et **nytt** hus* – o casă nouă • Adjectivele care se termină în consoană dublă pierd consoana dublă în faţa terminaţiei **-t** la neutru : *en **stygg** bil* – o maşină urâtă *et **stygt** hus* – o casă urâtă • Adjective nedeclinabile : *bra* – bun, *stile* – liniştit, *stakkars* – sărman etc. *et **bra** hus* – o casă bună
***Flertall* / Plural**	*Jeg har* { ***fine*** / ***norske*** / ***billige*** } *biler / senger / hus.* Eu am maşini / paturi / case { frumoase. / norvegiene. / ieftine. }

Kjønn / **Gen**	***Predikativ (samsvarer med subjektet)*** **Numele predicativ (acord cu subiectul)**
Hankjønn / **Masculin**	*Jeg har en bil. Bilen er fin. (Den er fin.)* Am o maşină. Maşina este frumoasă. (Ea este frumoasă.)
Hunkjønn / **Feminin**	*Jeg har ei seng. Senga er fin. (Den er fin.)* Eu am un pat. Patul este frumos. (El este frumos.)
Intetkjønn / **Neutru**	*Jeg har et hus. Huset er fint. (Det er fint.)* Eu am o casă. Casa este frumoasă. (Ea este frumoasă.)
Flertall / **Plural**	*Jeg har noen stoler. Stolene er fine. (De er fine.)* Eu am nişte scaune. Scaunele sunt frumoase. (Ele sunt frumoase.)

Husk! Ţine minte!

jeg går	eu merg
du går	tu mergi
(Mario) han går	el (Mario) merge
(Ana) hun går	ea (Ana) merge
(bilen) den går	ea (maşina) merge
(dyret) det går	el (animalul) merge
vi går	noi mergem
dere går	voi mergeţi
de går	ei merg

Verbe modale – Modale verb

Kort infinitiv etter modale verb				**Infinitiv scurt după verbele modale**
	2			
Jeg	***må***	*gå*	*nå.*	Eu trebuie să plec acum.
Jeg	***kan***	*studere.*		Eu pot să studiez.
Jeg	***skal***	*komme.*		Eu voi veni.

Verbul modal se află pe locul 2 în propoziţia principală afirmativă şi negativă şi este urmat de infinitivul scurt al verbului principal. În propoziţia negativă, negaţia este plasată între verbul modal şi infinitivul scurt. Forma interogativă se obţine prin inversarea locurilor între subiect şi verbul modal.

Korte adverbialer plasseres mellom det modale verbet og infinitiv **Adverbele scurte sunt plasate între verbul modal şi infinitiv**					
Jeg	*må*	ikke	*gå*	*nå.*	Eu nu trebuie să plec acum.
Jeg	*kan*	alltid	*studere.*		Eu pot studia întotdeauna.
Jeg	*skal*	aldri	*komme.*		Eu nu voi veni niciodată.

Spørrende setninger **Forma interogativă**				
Må	*jeg*	*gå*	*nå ?*	Trebuie să plec acum ?
Kan	*jeg*	*lese*	*i morgen ?*	Pot citi mâine ?
Skal	*jeg*	*komme*	*i morgen ?*	Să vin mâine ?

Răspunsuri scurte – Korte svar

– *Leser du norsk ?* Citeşti în norvegiană ? – ***Ja, det gjør jeg.*** Da, asta fac.	Ja, det + gjør + subjekt
– *Liker hun ikke filmen ?* Nu-i place filmul ? – ***Jo, det gjør hun.*** **Ba da**, asta face.	Jo, det + gjør + subjekt
– *Vi kan treffes ofere !* Ne putem întâlni mai des ! – ***Ja, det kan vi godt.*** **Da**, putem.	Ja, det + mod. hjelpeverb + subjekt
– *Vil du ikke gå ?* Nu vrei să mergi ? – ***Jo, det vil jeg.*** **Ba da**, vreau.	Jo, det + mod. hjelpeverb + subjekt

Răspunsul se construieşte cu verbul modal sau cu verbul auxiliar al verbului principal.

Ordinea cuvintelor în frază / propoziţia principală – Ordstilling i helsetninger

În limba norvegiană, absenţa cazurilor este substituită de ordinea fixă a cuvintelor în propoziţie. *Fast ordstilling erstatter kasus.*

	Verb 1	*Subj.*	*Adv.*	*Verb 2*	*Objekt*	*Adv. måte*	*Adv. sted*	*Adv. tid*	
De	går	---	ofte	---	---	---	på kino.		Ei merg adesea la cinemato-graf.
På kino	går	de	ofte.						
Jeg	må	---	---	gå	---	---	---	nå.	Eu trebuie să plec acum.
Nå	må	jeg	---	gå.					
Må	---	du	ikke	gå			på kurs	i kveld?	Nu trebuie să mergi la curs astă-seară?
Jeg	tref-fer				Ana		på uni-ver-sitetet.		Eu o întâlnesc pe Ana la universi-tate.
Jeg	tref-fer				henne		på uni-ver-sitetet.		Eu o întâl-nesc pe ea la universi-tate.
Hun	gir				meg en bok.				Ea îmi dă mie o carte.

Verbe deponente – *S*-verb

Exprimă reciprocitate – **verbul are aceeaşi formă la toate persoanele, modul indicativ, prezent** :

vi snakkes – vi snakker med hverandre – noi vorbim / noi vorbim unul cu celălalt
de treffes – de møtes – de se(e)s – ei se întâlnesc / se văd

Exerciţii – Oppgaver

1. Completaţi cu forma corectă a adjectivelor:

(*fin*): Musikken er ..... Jenta er ..... Været er .....
(*rød*): Bilen er ..... Boka er ..... Eplet er .....
(*hyggelig*): Eleven er ..... Ana er ..... Hjemmet er .....
(*stor*): Gutten er ..... Mora er ..... Treet er .....

2. Completaţi spaţiile libere:

Hun forteller ..... hun bor. Hun bor ..... en leilighet ..... med en kollega. De har en stor leilighet med ..... stort kjøkken. De kan ..... mat ..... kjøkkenet. Hun vil gjerne flytte ..... sentrum. Hun ønsker aller ..... å bo alene.

3. Daţi răspunsuri afirmative scurte la următoarele întrebări:

Leser du norsk?
Leser du ikke norsk?
Kan du lage mat?
Reiser du ofte?
Vil du ikke komme?

Leksjon 6

Anas timeplan

Ana går på *norskkurs* fra kl. 8.00 til kl. 14.00. Hun liker *det* fordi det er et godt kurs og lærerinna er veldig flink og snill. Ana prater ofte med de andre utenlandske studentene.

Hun får ofte besøk på *hybelen* hvor hun bor. *Den* er trivelig, og hun synes det er fint å bo på hybel når man er student. På studenthjemmet treffer hun mange nordmenn.

Studentbyen heter Kringsjå og ligger ved Sognsvann. Hun pleier å gå tur rundt vannet. Hun liker seg best om høsten i Nordmarka, når skogen skifter farger fra grønt til gult og rødt. Hun liker ikke å gå tur når det regner. Hun pleier å gå tur sammen med Betti og Mario.

Om vinteren liker de å gå på ski i Nordmarka. Ana liker best å gå langrenn. *Det* er mye snø i Nordmarka. De kan også gå på ski når *det* blir mørkt fordi de tar lysløypa.

Orarul Anei

Ana merge la cursul de norvegiană de la ora 8.00 la ora 14.00. Îl apreciază pentru că este un curs bun, iar profesoara este foarte amabilă. Ana stă adesea de vorbă cu ceilalţi studenţi din străinătate.

Ea primeşte adesea vizite în garsoniera unde locuieşte. Ea este plăcută, şi crede că este bine să locuieşti în garsonieră la cămin atunci când eşti student. La cămin întâlneşte mulţi norvegieni.

Complexul studenţesc se numeşte Kringsjå şi se află în apropiere de lacul Sognsvann. Ea obişnuieşte să se plimbe în jurul lacului. Preferă toamna în Nordmarka, atunci când pădurea îşi schimbă culorile de la verde la galben şi roşu. Nu-i place să se plimbe când plouă. Obişnuieşte să se plimbe cu Betti şi Mario.

Iarna îi place să schieze în Nordmarka. Ana face schi fond. Este multă zăpadă în Nordmarka. Ei pot face schi fond când se întunecă pentru că merg pe nocturnă.

Vocabular – Ordforklaringer

snill	drăguţ, amabil
prate	a pălăvrăgi, a vorbi
et utland	străinătate
et besøk	vizită
trivelig	plăcut, simpatic
synes	a crede (cu sens activ), a considera
jeg synes	eu cred
et studenthjem	cămin studenţesc
et hjem	cămin
en nordmann, -menn	norvegian, norvegieni
et vann	apă, lac
å ligge, lå, ligget	a zăcea, a sta, a se afla
ved	la, lângă
å pleie å...	a avea obiceiul să...
å gå tur	a merge la plimbare
en tur	plimbare, excursie
å like best	a prefera
en studentby	complex studenţesc
om høsten	toamna (în general)
om	dacă (vorbire indirectă)
hvis	dacă (vorbire directă)
å skifte, -et, -et	a schimba
en farge	culoare
grønn, grønt, grønne	verde
gul, -t, -e	galben
rød, rødt, røde	roşu
det regner	plouă
å gå på ski	a schia
et par ski	o pereche de schiuri
å gå langrenn	a face schi fond
et renn	cursă
ei klokke	ceas
sammen	împreună
en / ei løype	pârtie
et lys	lumină
en / ei lysløype	pârtie nocturnă
en snø	zăpadă
mørk	întunecat
sunn, sunt, sunne	sănătos

Kringsjå – cartier din nordul oraşului Oslo, unde se află căminele studenţeşti
Nordmarka – zonă de agrement în împrejurimile oraşului Oslo
Sognsvann – numele unui lac de la Oslo

Pronumele *den, det* – Pronomenene *den, det*

Den – el, ea Pronume personal, persoana a III-a. Se referă la obiecte, animale, fenomene de genul masculin sau feminin.	*Hun får ofte besøk på **hybelen** hvor hun bor.* Primeşte adesea vizite în garsoniera unde locuieşte. ***Den** er trivelig.* Ea (garsoniera) este plăcută.
Det – el, ea Pronume personal, persoana a III-a. Se referă la obiecte, animale, fenomene de genul neutru.	*Ana går på **norskkurs** fra kl. 8.00 til kl. 14.00.* Ana merge la cursul de norvegiană de la 8.00 la 14.00. *Hun liker **det** (kurset).* Îi place cursul.
Det – se foloseşte în expresii impersonale.	***Det** regner.* Plouă. ***Det** snør.* Ninge. ***Det** er mye snø.* Este multă zăpadă. ***Det** blir mørkt.* Se întunecă. *Hva er **det**?* Ce este? ***Det** er en...* Este... ***Det** er ei klokke.* Este un ceas.

Ceasul – Klokka

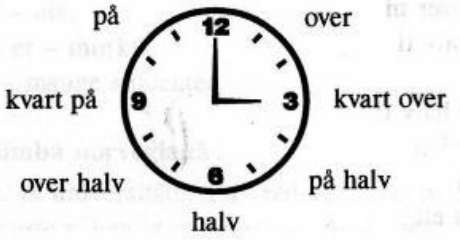

Hva er klokka ?
Hvor mye er klokka ?
Hvor mange er klokka ?
} Cât este ceasul ?

Răspuns / Svar

Klokka er halv ett.
Den er halv ett.
Halv ett.
} Este (ora) 12.30.

În norvegiană ora se exprimă menţionând mai întâi minutele şi apoi ora:

12.55 *Klokka er fem på ett.*

- *kvart* – sfert

kvart over... – ...şi un sfert: 1.15 *kvart over ett* – unu şi un sfert
kvart på... – ...fără un sfert: 12.45 *kvart på ett* – douăsprezece fără un sfert

- *halv* – jumătate

De la jumătatea orei (*halv*) se face referire la ora imediat următoare, asemenea unor regionalisme româneşti (12.30 sau „jumătate la unu") sau uzanţei limbii germane.

- *klokka...* la ora...: *Han kommer klokka sju.* El vine la ora şapte.

9.15 den er kvart over ni
9.30 den er halv ti
9.45 den er kvart på ti
9.00 ni
9.05 fem over ni
9.10 ti over ni
9.15 kvart over ni
9.20 ti på halv ti
9.30 halv ti
9.40 ti over halv ti
9.45 kvart på ti
9.50 ti på ti
12.55 fem på ett

Particula *om*

Konjunksjon **Conjuncţie „dacă”**	*Preposisjon* **Prepoziţie „peste”**	*Preposisjon* **Prepoziţie „despre”**	*Tidsuttrykk* **Expresii temporale**
Kommer du ? Vii? *Han spør* ***om*** *du kommer.* El întreabă dacă vii.	*Han kommer om to dager.* Vine **peste** două zile.	*Hun forteller* ***om*** *kurset.* Povesteşte **despre** curs.	*om høsten* *om vinteren* *om sommeren* *om våren* *om dagen* *om natta* (în general) toamna, iarna, vara, primăvara, ziua, noaptea

hvis *(direkte tale)* – **dacă** (vorbire directă)	***om*** *(indirekte tale)* – **dacă** (vorbire indirectă)
Jeg kommer ***hvis*** *hun ønsker det.* Eu vin dacă ea doreşte acest lucru.	*Han sier at han kommer* ***om*** *hun ønsker det.* El spune că el vine dacă ea doreşte acest lucru.

Exerciţii – Oppgaver

1. **Introduceţi pronumele *det*:**

   Hvilken – dag – er – i dag? I dag – er – mandag.
   I dag – regner – ute.
   Om vinteren – er – mørkt.
   I klassen – er – mange studenter.

2. **Traduceţi în limba norvegiană:**

   Ei se întâlnesc la universitate. Ea crede că este bine să se întâlnească acolo deoarece este plăcut la universitate. Acolo sunt mulţi studenţi. Este şi un magazin unde pot să cumpere de mâncare dacă le este foame.

3. **Hvor mange er klokka?**

   Den er...: 7.35; 3.15; 4.40; 19.10; 19.50.

Leksjon 7

På kafé

Anna fyller 21, og Petter inviterer *henne* til byen på lunsj. De møtes klokka 12.00 på Blindern. Petter gir Ana en stor klem og en rose. Anna er veldig glad. Hun er ikke alene når hun fyller 21. Hun trives også i *hans* selskap. De tar Sognsvannsbanen fra Blindern og går av i sentrum.

Ana: Er det en kafé der?
Petter: Ja, der er det en kafé.
Anna: Skal vi *gå inn*?
Petter: Det skal vi! Er du sulten?
Anna: Ikke noe særlig.
Petter: Unnskyld, er det ledig her?
En eldre dame: Ja, vær så god!
Petter: Takk skal De ha!
En eldre dame: Bare hyggelig! Jeg må gå nå. Farvel!
Petter og Ana: Farvel! Ha det bra!

Damen går og de setter seg ved bordet. Kelneren kommer.

Ana: Hva vil du ha, Petter?
Petter: Et rundstykke med skinke eller ost og en salat. Og du da?
Ana: Bare en salat og en kopp kaffe. Jeg er tørst. Jeg vil også ha en flaske brus.
Petter: Vi må ta to glass vin og skåle for deg.
Ana: Greit.
Petter: Vil du melk i kaffen?
Ana: Nei. Jeg drikker den svart.
Kelner: Vil dere bestille?
Petter: Ja, takk. To glass rødvin, en kaffe, en salat og to rundsykker med ost. Forresten, har dere vafler?
Kelner: Ja, det har vi.
Petter: Og to vafler med sjokoladesaus. Det er kjempegodt. Det må vi ha!
Ana: Jeg vil gjerne ta en røyk når kaffen kommer..
Petter: Det er ikke lov å røyke her.
Anna: Da må jeg slutte å røyke.

Det er ikke lov å røyke på norske kaféer, restauranter og i offentlige bygninger i Norge.

La cafenea

Ana împlineşte 21 de ani, iar Petter o invită să ia prânzul în oraş. Se întâlnesc la ora 12.00 la Blindern. Petter îi dă Anei o îmbrăţişare mare şi un trandafir. Ana este foarte bucuroasă. Ea nu este singură când împlineşte 21 de ani. Se simte bine în compania lui. Ei iau metroul Sognsvann de la staţia Blindern şi coboară în centru.

Ana: Este o cafenea acolo?

Petter: Da, acolo e o cafenea.

Ana: Să intrăm?

Petter: Da! Ţi-e foame?

Ana: Nu în mod deosebit.

Petter: Mă scuzaţi, e liber aici?

O doamnă mai în vârstă: Da, poftim!

Petter: Vă mulţumesc!

Doamna: Cu plăcere! Eu trebuie să plec acum. La revedere!

Petter şi Ana: La revedere!

Doamna pleacă şi ei se aşază la masă. Vine chelnerul.

Ana: Ce vrei să serveşti, Petter?

Petter: O chiflă cu şuncă sau caşcaval şi o salată. Dar tu?

Ana: Doar o salată şi o ceaşcă de cafea. Mi-e sete. Aş dori şi o sticlă de suc.

Petter: Trebuie să luăm două pahare de vin să ciocnim în cinstea ta.

Ana: Bine.

Petter: Vrei lapte la cafea?

Ana: Nu, o beau neagră.

Chelner: Doriţi să comandaţi?

Petter: Da, mulţumesc. Două pahare de vin roşu, o cafea, o salată şi două chifle cu caşcaval. Apropo, aveţi *vafle*?

Chelnerul: Da, avem.

Petter: Şi două *vafle* cu sos de ciocolată. Este foarte bun. Trebuie să luăm asta!

Ana: Aş dori să fumez o ţigară când vine cafeaua...

Petter: Fumatul nu este permis aici.

Ana: Atunci trebuie să mă las de fumat.

Fumatul nu este permis în cafenelele, restaurantele şi clădirile oficiale din Norvegia.

Vocabular – Ordforklaringer

å fylle... år	a împlini... ani
en klem	îmbrăţişare
glad	vesel
et sentrum	centru
et selskap	companie, petrecere, societate
i hans selskap	în compania lui
vær så god	poftim, te rog
å ha noe å drikke	a lua / a avea ceva de băut
å ha noe å spise	a lua / a avea ceva de mâncat
å ha noe å lese	a lua / a avea ceva de citit
å bestille noe	a comanda ceva
unnskyld	scuzaţi
ledig	liber
farvel	la revedere / bună ziua
en skinke	şuncă
en ost	brânză
et rundstykke	chiflă
en salat	salată
forresten	de altfel, apropo
en kopp	ceaşcă
en kaffe	cafea
rød	roşu
en vin	vin
en rødvin	vin roşu
en melk	lapte
å drikke	a bea
svart	negru
svart kaffe	cafea neagră
kjempegodt (adv.)	foarte bun
vafler	*vafle* (desert specific norvegian)
å komme	a veni
å røyke	a fuma
en røyk	ţigară, un fum
å ha lov til	a avea voie să
en lov	lege
å slutte	a termina, a renunţa
et glass	pahar
en bane	tren, tramvai în oraş
undergrunnsbane	metrou
en trikk	tramvai

tørst	însetat
trøtt	obosit
å legge seg	a se culca
å legge, la, lagt	a pune ceva culcat pe altceva (*Han legger boka på bordet.*)
å kose seg	a se simţi bine
koselig	plăcut
en båt	vapor
et fly	avion
en kopp	ceaşcă
en frokost	mic dejun
en middag	dejun
en lunsj	prânz
en te	ceai
en by	oraş

Expresii idiomatice – Faste uttrykk

å invitere noen til a invita pe cineva la	*frokost*	micul dejun
	lunsj	lunch
	middag	dejun
	kaffe	cafea
	te	ceai
å ta a lua	*trikken*	tramvaiul
	bussen	autobuzul
	banen	metroul
	undergrunnsbanen	metroul
	toget	trenul
	båten	vaporul
	flyet	avionul
å ta a se servi cu	*en kopp te*	o ceaşcă de ceai
	et glass vin	un pahar de vin
	et glass øl	un pahar de bere
å gå av a se da jos din	*trikken*	tramvai
	bussen	autobuz
	banen	metrou
å være	*sulten*	a-i fi foame
	tørst	a-i fi sete
	trøtt	a fi obosit
	glad	a fi fericit

Mâncăruri şi băuturi – Mat og drikke

ei / en kake	prăjitură
et sukker	zahăr
ei / en frukt	fruct
en appelsin	portocală
en paprika	ardei
en potet	cartof
en agurk	castravete
en løk	ceapă
en blomkål	conopidă
grønnsaker (pl.)	legume
en tomat	roşie
et brød	pâine
et smør	unt
en ost	brânză, caşcaval
en pølse	cârnat
et kjøtt	carne
ei / en salamipølse	salam
ei / en skinke	şuncă
en fisk	peşte
en laks	somon
et øl	bere
et mineralvann	apă minerală
et vann	apă
en brus	băutură carbogazoasă
en leskedrikk	băutură răcoritoare
en melk	lapte

Pronumele personal, forma de complement – Personlig pronomen objektform

Subjekt Forma de subiect	*Objekt* Forma de complement	*Eksempler* Exemple	*Eksempler* Exemple
jeg eu	**meg**	Han liker **meg**.	Han snakker med meg.
du tu	**deg**	Jeg liker **deg**.	Jeg snakker med deg.
De dvs.	**Dem**	Jeg liker **Dem**.	Jeg snakker med Dem.
han el (persoană)	**ham** **seg**	De liker **ham**.	De snakker med ham.
hun ea (persoană)	**henne** **seg**	De liker **henne**.	De snakker med henne.
den el, ea (obiecte, fenomene, animale de gen masculin sau feminin)	**den** **seg**	Jeg liker **den**. (boka)	Han ser på den. (boka)
det el, ea (obiecte, fenomene, animale de gen neutru)	**det** **seg**	Jeg liker **det**. (huset)	Han ser på det. (TV)
vi noi	**oss**	De liker **oss**.	De ser på oss.
dere voi	**dere**	De liker **dere**.	De ser på dere.
De dvs.	**Dem**	Jeg liker **Dem**.	Vi ser på Dem.
de ei	**dem** **seg**	Vi liker **dem**. (studentene, bøkene, husene)	Vi ser på dem. (studentene, bøkene, husene)

- Formulele de politeţe *De* (forma de subiect) şi *Dem* (forma de complement) sunt tot mai rar folosite, preferându-se formula mai familiară *du / deg*.
- Forma *seg* se foloseşte cu valoare **reflexivă**. *Formen **seg** bruker vi **refleksivt**:*

***Hun** vasker **ham** (gutten).* Ea îl spală pe el (pe băiat).
***Hun** vasker **seg**.* Ea **se** spală (pe sine).

Verbe reflexive:
legge seg, la, lagt – a se culca
*Han la **seg** kl. 10 om kvelden.* El s-a culcat la ora 10 seara.

kose seg, -te, -t – a se simţi bine
*Hun koste **seg** med familien.* Ea se simte bine cu familia mea.

Adverbe perechi – Paradverb

Retning – Direcţie		*Påstedsbetegnelse* – Statice		
Jeg går (Eu merg)	*inn*	*Jeg er* (Eu sunt)	*inne*	înăuntru
	ut		*ute*	afară
	opp		*oppe*	sus
	ned		*nede*	jos
	bort		*borte*	departe
	hjem		*hjemme*	acasă
	dit		*der*	acolo
	hit		*her*	aici

Exerciţii – Oppgaver

1. **Completaţi cu forma corectă a adjectivului dintre paranteze:**

   Hvordan var maten? Den var (god) ..... Mange vil gjerne spise (god) ..... mat. Sjokolade er ikke (sunn) ..... mat, men det er (sunn) ..... å spise grønnsaker hver dag.

2. **Completaţi cu pronumele corespunzător:**

   Hvor er bildet vårt? ..... ligger på bordet.
   Jeg ser på Jan når jeg snakker med .....
   Har du sett bøkene? Jeg så ..... på kjøkkenet.
   Jeg har ikke sett Kari på en uke. Jeg så ..... i går.
   Om du ser jentene be ..... kjøpe mat.

Leksjon 8

I butikken

Ana og Mario skal handle i dag. De møtes foran Nasjonalteatret. Ana vil kjøpe seg en varm genser fordi det blåser så mye om høsten. Mario vil også ha en ny genser. Det er kaldt i Oslo i oktober. De går inn i en butikk.

Ekspeditrisen: Værsågod.

Mario: Vi ville gjerne se på to tykke, varme gensere. Se på den fine genseren der. Hva er prisen på de der borte?

Ekspeditrisen: De koster 1120 kroner hver.

Mario: Hvilken farge vil du ha?

Ana: Jeg liker disse genserne her. Tror du den hvite er stor nok for meg?

Mario: Det tror jeg. Men du må prøve den. Jeg tar den røde genseren.

Ana: Den hvite er for liten; jeg vil også ha en rød genser.

Mario: Er ikke disse genserne for små?

Ana: Nei, de passer. Vi tar dem.

Ekspeditrisen: Det blir 2240 kroner for genserne. Dere kan betale i kassen!

Mario og Ana: Takk.

La magazin

Ana şi Mario vor face cumpărături astăzi. Se întâlnesc în faţa Teatrului Naţional. Ana vrea să-şi cumpere un pulover călduros pentru că e mult vânt toamna. Mario vrea şi el un pulover nou. Este rece la Oslo în octombrie. Intră într-un magazin.

Vânzătoarea: Poftiţi.

Mario: Am dori să cumpărăm două pulovere călduroase. Uite, puloverul acela frumos de acolo. Cât costă cele de acolo?

Vânzătoarea: Acelea costă 1120 de coroane fiecare.

Mario: Ce culoare vrei?

Ana: Îmi plac puloverele acestea de aici. Crezi că cel alb este destul de mare pentru mine?

Mario: Da, aşa cred. Dar trebuie să-l încerci. Eu îl iau pe cel roşu.
Ana: Cel alb este prea mic; vreau şi un pulover roşu.
Mario: Astea sunt prea mici?
Ana: Nu, se potrivesc. Le luăm.
Vânzătoarea: În total 2240 de coroane pentru pulovere. Puteţi plăti la casă.
Mario şi Ana: Mulţumim.

Vocabular – Ordforklaringer

å handle	a face cumpărături
en dag	zi
et teater	teatru
å kjøpe seg	a-şi cumpăra
en genser	pulover
varm	cald
å blåse	a sufla
fordi	deoarece
en høst	toamnă
å ville	a vrea
jeg vil	eu vreau
ny	nou
kald	rece
oktober	octombrie
en butikk	magazin
en / ei ekspeditrise	vânzătoare
hva er prisen ?	cât costă?
å tro	a crede
å koste	a costa
hver	fiecare
hvit	alb
rød	roşu
sort	negru
svart	negru; murdar (*svart på fingrene* – a fi murdar pe degete)
brun	maro
blå	albastru
grønn	verde
gul	galben
grå	gri
for	pentru
nok	destul

hvilken	care
å passe	a (se) potrivi
liten	mic
førti	patruzeci
ei / en kasse	casă
å elske	a iubi
(v)ond, ille	rău
stakkars	sărman
gratis	gratis
moderne	modern
tro	fidel
å tro	a crede
lilla	mov

Expresii idiomatice – Faste uttrykk

å gå inn i	a intra
å betale i kassen	a plăti la casă
det blir	asta costă / face
å se på	a se uita la, a privi
Hva koster det ?	Cât costă?
Det koster...	Costă...
Det blir...	Costă...
Det blåser.	Bate vântul.
Som det blåser !	Ce tare bate vântul !
stor nok	destul de mare
for stor	prea mare

Forma definită a adjectivului – Adjektivets bestemte form

Articolul hotărât proclitic – Adjektivets bestemte artikkel

Când substantivul articulat este determinat de un adjectiv, se foloseşte articolul hotărât proclitic (articolul aşezat înaintea adjectivului). Adjectivul precedă substantivul.

***Hankjønn* / Masculin**	*den*	*fine*	*bilen*	maşina frumoasă
***Hunkjønn* / Feminin**	*den*	*fine*	*gata*	strada frumoasă
***Intetkjønn* / Neutru**	*det*	*fine*	*huset*	casa frumoasă
***Flertall* / Plural**	*de*	*fine*	*stolene*	scaunele frumoase

Formele articolului hotărât proclitic sunt identice cu formele pronumelui şi adjectivului demonstrativ de depărtare.

Pronumele / adjectivul demonstrativ – Påpekende pronomen / adjektiv

	Entall – Singular		*Flertall* Plural
	Hankjønn / Hunkjønn Masculin / Feminin	*Intetkjønn* Neutru	
Nærhet Apropiere	**denne** (genseren / jenta)	**dette** (barnet)	**disse** (bilene / jentene / husene)
Avstand Depărtare	**den** (genseren / senga)	**det** (barnet)	**de** (genserne, sengene, barna)

Adjective neregulate – Uregelmessige adjektiv

- Adjectivele cu terminaţiile ***-en***, ***-el*** sau ***-er*** sunt contrase la plural şi la singular. *Adjektiv som ender på* ***-en***, ***-el*** *og* ***-er*** *blir sammendratt i flertall og i bestemt form*: *sulten* – flămând, *vakker* – frumos, *åpen* – deschis.

en sulten gutt un băiat flămând	*ei sulten jente* o fată flămândă	*et sultent barn* un copil flămând	*sultne mennesker* oameni flămânzi
en vakker gutt un băiat frumos	*ei vakker jente* o fată frumoasă	*et vakkert barn* un copil frumos	*vakre mennesker* oameni frumoşi

- Adjectivele terminate în ***-m*** îl dublează pe ***-m*** înaintea unei terminaţii de plural sau a formei definite a adjectivului. *Adjektiv som ender på* ***-m*** *fordobler* ***-m*** *før e-endelsen i flertall og i bestemt form.*

en morsom gutt un băiat amuzant	*ei morsom jente* o fată amuzantă	*et morsomt sted* un loc amuzant	*morsomme filmer* filme amuzante

- Adjective nedeclinabile – *Noen adjektiv er ubøyelige*: *bra* – bun, *tro* – fidel, *sjalu* – gelos, *lilla* – mov, *stille* – liniştit, *stakkars* – sărman, *gratis* – gratis, *moderne* – modern.

en bra bil o maşină bună	*ei bra skole* o şcoală bună	*et bra hus* o casă bună	*bra steder* locuri bune

Model de declinare a adjectivului – Adjektiv bøyes på følgende måte

	Entall – Singular		*Flertall* – Plural	
	Ubestemt Nehotărât / nedefinit	*Bestemt* Hotărât / definit	*Ubestemt* Nehotărât / nedefinit	*Bestemt* Hotărât / definit
M	*en stor bil* o mașină mare	*den store bilen* mașina mare	*store biler* mașini mari	*de store bilene* mașinile mari
F	*ei stor gate* o stradă mare	*den store gata* strada mare	*store gater* străzi mari	*de store gatene* străzile mari
N	*et stort hus* o casă mare	*det store huset* casa mare	*store hus* case mari	*de store husene* casele mari

Prin urmare, adjectivul *stor* are următoarele forme: *stor*, *stort*, *store*.

Gradele de comparație ale adjectivului – Gradbøying

Positiv Pozitiv	*Komparativ* Comparativ	*Superlativ* Superlativ	
(like) pen (som)	*penere (enn)*	*penest*	monosilabice
(like) entusiastisk (som)	*mer entusiastisk (enn)*	*mest entusiastisk*	plurisilabice

Excepții / ***Unntak***:

- Adjective terminate în **-ig** – *Adjektiv på -ig*: *hyggelig*, *hyggeligere*, *hyggeligst*
- Alte adjective neregulate – *Andre uregelmessige adjektiv*

lang, *lengre*, *lengst* – lung
stor, *større*, *størst* – mare
liten, *mindre*, *minst* – mic
ung, *yngre*, *yngst* – tânăr
gammel, *eldre*, *eldst* – bătrân
god, *bedre*, *best* – bun
mange, *flere*, *flest* – mulți, multe
mye, *mer*, *mest* – mult, multă
ond (*ille*), *verre*, *verst* – rău
få, *færre*, *færrest* – puțini
dårlig, *verre*, *verst* – rău

Bruk av gradbøying	Folosirea gradelor de comparaţie
Likhet	**De egalitate**
Hun er **like flink** som sin søster.	Ea este **la fel de isteaţă** ca sora sa.
Hun var **ikke flinkere** enn sin søster.	Ea **nu** este **mai isteaţă** decât sora sa.
Komparativ	**Comparativ**
Komparativ bøyes ikke:	Forma comparativului este invariabilă:
Katter er flink**ere enn** *mus*.	*Pisicile* sunt **mai isteţe decât** *şoarecii*.
Superlativ	**Superlativ**
a. Hun er **best** i norsk.	a. Competiţie cu sine: *E cea mai bună la norvegiană.* (dintre toate materiile de studiu)
b. Hun er den **beste** i klassen.	b. Competiţie cu alţii: *Este cea mai bună din clasă.* (în acest caz se foloseşte prepoziţia „i")
c. Det **fineste** huset er hans.	c. Superlativul este definit în faţa unui substantiv definit: *Cea mai frumoasă casă e a lui.*

***nok* – destul de (suficienţă)**
Han er ***rik nok*** *til å reise.* Este **suficient de bogat** ca să călătorească.

***altfor* – mult prea (exces)**
Han er ***altfor*** *rik til å reise.* Este **prea** bogat ca să călătorească.

Pronumele interogativ – Spørrepronomen

	hvilken, -et, -e			**care**
M / F	***Hvilken genser***			***den store der.***
N	***Hvilket hus***	***vil du ha ?***	***Jeg vil ha***	***det store der.***
Pl	***Hvilke gensere***			***de store der.***

Care pulover îl vrei? — Îl vreau pe acela mare de acolo.
Care casă o vrei? — O vreau pe aceea mare de acolo.
Care pulovere le vrei? — Le vreau pe cele mari de acolo.

hvem — **cine**
Hvem er i butikken ? — Cine este în magazin?

hva — **ce**
Hva kjøper du ? — Ce cumperi?

ei / en kåpe	palton
ei / en jakke	jachetă
en hatt	pălărie
et skjerf	fular

Culori – Farger

rød, rødt, røde	roşu
hvit, hvitt, hvite	alb
gul, gult, gule	galben
svart, svart, svarte	negru
grønn, grønt, grønne	verde
brun, brunt, brune	brun
blå, blått, blå(e)	albastru
grå, grått, grå(e)	gri
sort, sort, sorte	negru

Exerciţii – Oppgaver

1. Completaţi în tabel formele lipsă:

positiv	komparativ	superlativ
liten		
billig		
lang		
	mer	
mange		
god		
		yngst
gammel		
elsket		
vakker		
	verre	

2. Traduceţi în limba norvegiană:

Ea este suficient de isteaţă ca să studieze la universitate. Ea este şi cea mai isteaţă din clasă.

Studiază norvegiana de mulţi ani şi cel mai bine ştie norvegiana.

– Ce carte vrei să cumperi?

– Aş dori să cumpăr o carte norvegiană.

Leksjon 9

Vigelandsparken

Ana og Petter skal til Vigelandsparken, for det er veldig fint vær ute. Sola skinner og himmelen er blå. Riktig fint høstvær.

Ana: Unnskyld, kan du hjelpe oss? Hvordan kommer vi til Vigelandsparken?

En mann: Det er ikke så langt herfra. Det tar en halv time å gå, tror jeg. Men dere kan ta trikk dit. Trikk nummer 1 til Vigelandsparken. Holdeplassen er like ved inngangen.

Ana: Men vi vil helst gå. Jeg synes det er så nydelig vær.

Herren: Da må dere gå rett fram og ta andre gate til høyre. Først går dere rett fram, så svinger dere til høyre.

Ana og Petter: Takk for hjelpen.

Parcul Vigeland

Ana şi Petter vor merge în Parcul Vigeland azi pentru că este o vreme foarte frumoasă, soarele străluceşte şi cerul este albastru. E cu adevărat o frumoasă vreme de toamnă.

Ana: Mă scuzaţi, ne puteţi ajuta? Cum putem ajunge la Parcul Vigeland?

Un bărbat: Nu e aşa departe de aici. Ia cam o jumătate de oră de mers pe jos, mi se pare. Dar voi puteţi să luaţi şi tamvaiul până acolo. Tramvaiul numărul 1 până la Parcul Vigeland. Staţia este chiar în apropierea intrării.

Ana: Dar preferăm să mergem pe jos. Găsesc că este o vreme atât de minunată.

Bărbatul: Atunci trebuie să mergeţi drept înainte şi să o luaţi pe a doua stradă la dreapta. Mai întâi mergeţi drept înainte, apoi o cotiţi spre dreapta.

Ana şi Petter: Mulţumim pentru ajutor.

Expresii idiomatice – Faste uttrykk

jeg vil helst	prefer
til høyre	la dreapta
til venstre	la stânga
rett fram	drept înainte
først... så	întâi... apoi
først spiser vi, så går vi på kino	întâi mâncăm, apoi mergem la film
takk for hjelpen	mulţumesc pentru ajutor
han kommer ikke lenger	el nu mai vine
han sover ikke lenger	el nu mai doarme
ingen årsak	pentru puţin
det er lenge siden sist	nu ne-am văzut de mult timp

Numeralul ordinal – Ordenstall

- **grunntall + endelsen *-(en)de*** / numeralul cardinal + terminaţia *-ende*: *den tiende, den syttiende*

- Numeralele ordinale se scriu cu punct. *Man skriver ordenstallene med punktum*: *1. mars* (*første mars*); *5. etasje* (*femte etasje*)
  (*1. etasje* – parter; *2. etasje* – etajul 1 etc.)

- Data – *Dato*:
  1.02.2006 *første i andre to tusen og seks*
  17. mai *syttende mai*; Ziua naţională a Regatului Norvegiei: *Grunnlovsdagen* – ziua Constituţiei (*en grunnlov* – Constituţie). La 17 mai 1814 a fost votată Constituţia Norvegiei.

- *den 2. – den andre* = al doilea

- *det 19. århundre – 1800-tallet* = secolul al XIX-lea

0 nullte	7 sjuende	14 fjortende	20 tjuende
1 første	8 åttende	15 femtende	21 tjueførste...
2 andre	9 niende	16 sekstende	30 trettiende
3 tredje	10 tiende	17 syttende	40 førtiende...
4 fjerde	11 ellevte	18 attende	100 hundrede
5 femte	12 tolvte	19 nittende	1 000 tusende
6 sjette	13 trettende		

Vocabular – Ordforklaringer

en park	parc
Vigelandsparken	parcul Vigeland
å komme	a veni, a ajunge
en mann, menn	bărbat, bărbaţi
langt (adv.)	departe
nydelig	minunat
for (conj.)	deoarece (în limba norvegiană introduce întotdeauna o propoziţie principală)
selvfølgelig	bineînţeles
en trikk	tramvai
et nummer	un număr
en holdeplass	staţie de tramvai
like ved	în apropiere de, chiar lângă
en inngang	intrare
heller	preferabil (relativ: *Jeg vil **heller** ha kaffe* – Aş prefera să iau o cafea.)
helst	preferabil (absolut: *Jeg vil **helst** ha kaffe* – Prefer să iau o cafea.)
gjerne, heller, helst (adv.)	cu plăcere
fin	frumos
da (adv.)	atunci
et vær	vreme
høyre	dreapta
venstre	stânga
andre	al doilea, a doua
først	întâi, primul
rett (adj.)	drept
fram	înainte
å svinge	a coti
en hjelp	ajutor

Husk! Ţineţi minte!

synes	*tror*	*tenker på*
a crede (a fi sigur, a avea o părere)	a crede	*tenke på* (a se gândi la)

Viitorul – Framtid

Futurum 1 **Viitorul 1**	1. Presens pluss tidsadverb : *Jeg **reiser til Oslo i morgen**.* 2. Modale verb : *Skal vi gå på kino **i dag** ?* Jeg **vil** bli student **til høsten**. 3. Fast uttrykk : *Ana **kommer til å møte** ham.*	1. Cu prezentul + adverb de timp : *Eu plec **mâine** la Oslo.* 2. Verbe modale : *Mergem la film azi ?* *Voi ajunge student **la toamnă**.* 3. Expresie idiomatică : *Ana îl va întâlni.*
Futurum 2 **Viitorul 2**	*Jeg **skal ha spist** middag når du kommer hjem.*	*Eu voi fi luat dejunul când tu vei veni / vii acasă.*

Adverbul – Adverb

- Forma nedefinită a adjectivului la genul neutru este folosită ca adverb. *Intetkjønnsformen av adjektiv blir brukt som adverb* :

  1. *Hun er **pen**.* (adj.) – Ea este frumoasă. 2. *Hun synger **pent**.* (adv.) – Ea cântă frumos.

  1. *Hun har et **lite** ansikt.* (adj.) – Ea are o faţă mică. 2. *Hun har et **lite pent** ansikt.* (adv.) – Ea are o faţă puţin frumoasă.

- Tipuri de adverbe – *Typer adverb* :

Tid **Timp**	***Sted*** **Loc**	***Grad*** **Grad**	***Måte*** **Mod**	***Nekting*** **Negaţie**	***Sammenlikning*** **Comparaţie**
alltid – totdeauna *ofte* – adesea *snart* – curând *nå* – acum *da* – atunci *aldri* – niciodată	*hjem / hjemme* – acasă *hit / her* – aici *dit / der* – acolo *opp / oppe* – sus *ned / nede* – jos *ut / ute* – afară *inn / inne* – înăuntru *bort / borte* – departe	*lite* – puţin *mye* – mult *nesten* – aproape *veldig* – foarte	*slik* – astfel *pent* – frumos *langsomt* – încet *gjerne* – cu plăcere *fort* – repede	*aldri* – niciodată *ikke* – nu	*heller* – preferabil *lengst* – de departe *helst* (preferinţă absolută)

- Comparaţia adverbului se realizează ca la adjectiv. *Adverb gradbøyes som adjektiv*:

Positiv **Pozitiv**	***Komparativ*** **Comparativ**	***Superlativ*** **Superlativ**	
(like) pent (som)	*penere (enn)*	*penest*	monosilabice
(like) entusiastisk (som)	***mer** entusiastisk (enn)*	***mest** entusiastisk*	plurisilabice

Excepţii / *Unntak*:

- Adverbe terminate în *-ig* – *Adverb på -ig*: *hyggelig, hyggeligere, hyggeligst*
- Unele adverbe neregulate – *Noen uregelmessige adverb*:
  langt, lengre, lengst – departe (spaţiu)
  lenge, lenger, lengst – timp îndelungat (timp)
  stort, større, størt – mare
  litt, mindre, minst – puţin (ceva)
  litte, mindre, minst – puţin (prea puţin)
  ungt, yngre, yngst – tânăr
  godt, bedre, best – bun
  mye, mer, mest – mult
  borte, lenger borte, bortest – departe
  bak, lenger bak, bakerst – în spate
  fram, fremre, fremst – înainte
  gjerne, heller, helst – cu plăcere

Exerciţii – Oppgaver

1. **Completaţi cu: *lenge, langt, lengre, lenger.***

   Gata er ..... enn jeg hadde trodd. Det er ..... siden sist. Det er ..... å gå. Han kommer ikke .....

2. **Alegeţi verbul potrivit: *synes, tror, tenke på.***

   Jeg ..... min mor hver dag.
   Er det kaldt på Jupiter? Ja, det ..... jeg.
   Jeg ..... du skulle reise til Bergen.

Leksjon 10

Ana er forkjølet

Ana flyttet til Oslo i fjor. Hun begynte å lese norsk for seks måneder siden. *Da hun kom til Oslo*, kjente hun ingen i byen. Nå liker hun seg både på universitetet og i byen fordi hun har mange venner. Hun kan også snakke bra norsk.

I går var Ana ikke på kurs *fordi* hun *ikke* var i god form. Hun var syk. Hun var forkjølet og hadde vondt i hele kroppen. Hun spiste ikke, og drakk bare te og litt vann. Hun hadde ikke lyst til å spise noe. Mario kom på besøk *fordi* han ville se hvordan hun hadde det. *Først* laget han te til Ana, *så* spiste de sammen. Ana begynte å føle seg litt bedre. Hun trengte ikke lenger bestille time hos legen. Om kvelden så de en engelsk film på TV.

Ana e răcită

Ana s-a mutat la Oslo anul trecut. Ea a început să studieze limba norvegiană acum şase luni. Când a venit la Oslo, ea nu cunoştea pe nimeni în oraş. Acum se simte bine atât la universitate, cât şi în oraş, pentru că are mulţi prieteni. Ea poate să şi vorbească bine norvegiana.

Ieri Ana nu s-a dus la curs deoarece nu era în formă. Era bolnavă. Era răcită şi avea dureri în tot corpul. Nu a mâncat şi a băut doar ceai şi puţină apă. Nu avea chef să mănânce nimic. Mario a venit în vizită deoarece voia să vadă cum se simte. Mai întâi i-a făcut un ceai Anei, apoi au mâncat împreună. Ana a început să se simtă mai bine. Nu mai trebuia să se programeze la doctor. Seara s-au uitat la un film englezesc la televizor.

Vocabular – Ordforklaringer

å flytte, -et, -et	a (se) muta
i fjor	anul trecut
i går	ieri
å lese, -te, -t	a citi, a studia
å begynne, -te, -t	a începe
en venn	prieten
å føle, -te, -t	a simţi
å kjenne, -te, -t	a cunoaşte
syk	bolnav
ei / en form	formă
forkjølet	răcit
en morgen	dimineaţa
en formiddag	înainte de masă
en ettermiddag	după-amiază
en kveld	seară
ei / en natt	noapte
å bestille	a programa, a rezerva
ei / en time	oră
en lege	doctor
hos (prep.)	la
å trenge, -te, -t	a avea nevoie

Expresii idiomatice – Faste uttrykk

å lage mat / te / kaffe	a face / a pregăti mâncare / ceai / cafea
å ha vondt i hele kroppen	a te durea tot corpul
å være i god form	a fi în formă
å være forkjølet	a fi răcit
å føle seg bedre	a se simţi mai bine
å bestille time hos legen	a face programare la doctor

Părţile corpului – Kroppsdeler

et hode, -t	cap
ei / en panne	frunte
et øye, øyne, -ne	ochi
et øyenbryn	sprânceană

ei / en øyevippe	geană
et kinn	obraz
et kinnben	pomeţi
et hår	păr
et øre	ureche
ei / en nese	nas
en munn	gură
ei / en leppe	buză
ei / en tann, tenner, -ene	dinte
ei / en tunge	limbă
ei / en hake	bărbie
en hals	gât
en nakke	ceafă

*

en arm	braţ
en albue	cot
en hånd, hender, -ene	mână
en finger, -rer, -rene	deget de la mână

*

et bryst	piept
en rygg	spate
en skulder, -rer, -rene	umăr
en mage	stomac
en bak	şezut

*

et bein, -, beina	picior
et lår	coapsă
en fot, føtter, -ene	laba piciorului
et kne, knær, knærne	genunchi
en ankel, -ler, -lene	gleznă
ei / en tå, tær, tærne	deget de la picior
en hæl	călcâi
en såle	talpă

Trecutul simplu – Preteritum

La trecut, verbul are mai multe forme, ca şi în limba română. Formarea timpurilor în norvegiană este asemănătoare cu cea din engleză, astfel că un bun cunoscător de engleză va putea face analogii între cele două limbi, ceea ce îi va uşura însuşirea limbii norvegiene.

În română, corespondentul timpului *preteritum* ar fi „trecutul simplu", care exprimă o acţiune încheiată, petrecută într-un moment precis din trecut, fără a avea legătură cu momentul prezent. Această fixare precisă în trecut se face cu ajutorul **adverbelor de timp** (*i går* – ieri, *i fjor* – anul trecut, *for x dager siden* – acum x zile etc.).

Fiecare verb este prezentat cu forma de **infinitiv** (eventual prezent), **trecut simplu** şi **participiu trecut**. La verbele neregulate, toate aceste forme se regăsesc în dicţionare.

Verbele se împart în regulate şi neregulate. Cele regulate (verbe slabe) pot fi clasificate în patru grupe mari, având următoarele terminaţii la trecutul simplu şi la participiul trecut:

Gruppe Grupa	*Infinitiv* Infinitiv	*Preteritum* Trecut simplu	*Perfektum partisipp* Participiu trecut	
1	å snakke	snakk-**et** / **-a**	snakk-**et** / **-a**	a vorbi
2	å spise	spis-**te**	spis-**t**	a arăta
3	å leve	lev-**de**	lev-**d**	a trăi
4	å bo	bo-**dde**	bo-**dd**	a locui

Câteva verbe neregulate – Noen uregelmessige verb

Infinitiv Infinitiv	*Preteritum* Trecut simplu	*Perfektum partisipp* Participiu trecut	
å bli	ble	blitt	a deveni
å drikke	drakk	drukket	a bea
å komme	kom	kommet	a veni
å finne	fant	funnet	a găsi
å forstå	forstod	forstått	a înţelege
å fortelle	fortalte	fortalt	a povesti
å få	fikk	fått	a primi
å gi	gav	gitt	a da
å gjøre (*prezent* gjør)	gjorde	gjort	a face
å gå	gikk	gått	a merge
å hjelpe	hjalp	hjulpet	a ajuta
å ha	hadde	hatt	a avea
å legge	la	lagt	a aşeza
å ligge	lå	ligget	a se situa; a sta culcat
å skrive	skrev	skrevet	a scrie

Infinitiv **Infinitiv**	*Preteritum* **Trecut simplu**	*Perfektum partisipp* **Participiu trecut**	
å si (*prezent* sier)	sa	sagt	a spune
å se (*prezent* ser)	så	sett	a vedea
å stå	stod	stått	a sta
å sitte	satt	sittet	a sta jos
å sove	sov	sovet	a dormi
å spørre (*prezent* spør)	spurte	spurt	a întreba
å ta	tok	tatt	a lua
å treffe	traff	truffet	a întâlni
å være (*prezent* er)	var	vært	a fi
å vite (*prezent* vet)	visste	visst	a şti

Folosirea trecutului simplu – Bruk av preteritum

Răspunde de obicei la întrebarea "når?" / „când?"

Når reiste de?	*De reiste*	*i går*	Când au plecat?	Au plecat	ieri.
		i fjor			anul trecut
		for to år siden			acum doi ani
		for to uker siden			acum două săptămâni
		på lørdag			sâmbătă
		i dag morges			azi-dimineaţă

Propoziţii subordonate – Leddsetninger

***Da hun kom til Oslo**, kjente hun ingen i byen.*
Când a venit la Oslo, nu cunoştea pe nimeni în oraş.

*Nå liker hun seg både på universitetet og i byen **fordi hun har mange venner**.*
Acum ei îi place atât la universitate, cât şi în oraş, deoarece are mulţi prieteni.

*I går var Ana ikke på kurs **fordi hun ikke var i god form**.*
Ieri Ana nu a fost la curs deoarece nu era în formă.

În propoziţiile subordonate – *I leddsetninger*:

- Subiectul este plasat imediat după conjuncţie, pe locul 1. *Subjektet plasseres etter konjunksjonen.*
- Adverbul scurt este plasat imediat după subiect; astfel de adverbe sunt: *Korte adverb kommer etter subjektet; slike adverb er*:

ikke – nu
alltid – totdeauna
gjerne – cu plăcere
aldri – niciodată
ofte – adesea

	Konj.	1 Subj.	2 adv.		
Hun sier	**at**	**hun**	**ikke**	**var**	**på kurs.**
Ana var ikke på kurs	**fordi**	**hun**	**ikke**	**var**	**i god form.**
Hun sa	**at**	**hun**	**gjerne**	**drakk**	**te.**
Mario spurte	**hvorfor**	**hun**	**ikke**	**kom**	**på kurs.**

În limba norvegiană, absenţa cazurilor este substituită de ordinea fixă a cuvintelor în propoziţie. Ca şi în propoziţiile principale, în propoziţiile secundare există o ordine foarte strictă:

		Subjekt Subiect	*Adverb 1* Adverb 1	*Verb 1* Verb 1	*Verb 2* Verb 2	*Objekt* Complement	*Adv. måte* Adv. de mod	*Adv. sted* Adv. de loc	*Adv. tid* Adv. de timp
Jeg vet	**at**	**hun**	**ikke**	**vil**	**komme**	–	–	**hit**	**til våren.**
Eu ştiu	că	ea	nu	va	veni			aici	la primă-vară.
Hun sier	**at**	**hun**	**ikke**	**var**	–	–	–	**på kurs.**	–
Ea spune	că	ea	nu	a fost				la curs.	
Ana var ikke på kurs	**fordi**	**hun**	**ikke**	**var**	–	–	**i god form.**	–	–
Ana nu a fost la curs	pentru că	ea	nu	a fost			în formă bună.		
Mario spurte	**hvor-for**	**hun**	**ikke**	**kom**	–	–	–	**på kurs.**	–
Mario întreabă	de ce	ea	nu	a fost				la curs.	

Expresii temporale – Tidsuttrykk

i går ieri	*i går morges* ieri-dimineaţă	*i går formiddag* ieri înainte de masă	*i går kveld* ieri-seară
i dag azi	*i dag morges* azi-dimineaţă	*i formiddag* înainte de masă	*i kveld* astă-seară
i morgen mâine	*i mogen tidlig* mâine de dimineaţă	*i morgen formiddag* mâine înainte de masă	*i morgen kveld* mâine seară

Exemple – ***Eksempler***:

*for **to dager** siden* – acum două zile	*Han kom på besøk for to dager siden.* El a venit în vizită acum două zile.
i fjor – anul trecut	*Hun kom til Oslo i fjor.* Ea a venit la Oslo anul trecut.
*om **to dager*** – peste două zile	*Han skal (reise) på ferie om to dager.* El va pleca în vacanţă peste două zile.
***om** kvelden* – seara	*Om kvelden så de på TV.* Seara s-au uitat la televizor.

Exerciţii – Oppgaver

1. **Completaţi cu forma corectă a verbelor dintre paranteze:**
   Jeg (møte) ..... Marit i 1977, da jeg (flytte) ..... til Oslo. Vi (treffe) ..... hver uke og vi går på byen for (drikke) ..... kaffe sammen.

2. **Traduceţi în limba norvegiană:**
   Ieri a fost duminică şi mi-am vizitat prietenii. Noi am făcut pizza şi am mâncat împreună. Mâncarea mi-a plăcut, dar nu mi-a plăcut vinul, care era mult prea dulce. Seara am mers la o plimbare şi ne-am simţit bine. Copiii lor s-au culcat la ora opt şi jumătate.

Leksjon 11

Marits familie

Ana har ei ny venninne som heter Marit, og som bor i Oslo.

Marit arbeider som sykepleier og bor i et stort gammelt trehus. Marit deler huset med *sin søster*. *Besteforeldrene deres* bodde der før dem. Marit *har bodd* i det gamle huset siden hun *ble født*. Søstera hennes er gift og har to barn, en gutt og en jente. Dattera går på skolen. Sønnen er bare tre år gammel, og dattera er åtte.

Marit er skilt, men har god kontakt med mannen sin. Hun vil gjerne studere på nytt for å få en annen job, for det er slitsomt å arbeide som sykepleier.

Familia lui Marit

Ana are o prietenă pe care o cheamă Marit şi care locuieşte la Oslo.

Marit este asistentă medicală şi locuieşte într-o casă mare şi veche din lemn. Marit împarte casa cu sora sa. Bunicii lor au trăit acolo înaintea lor. Marit locuieşte în vechea casă de când s-a născut. Sora ei este căsătorită şi are doi copii, un băiat şi o fată. Fiica merge la şcoală. Fiul are doar trei ani, iar fiica are opt.

Marit este divorţată şi are o bună relaţie cu soţul său. Ea ar dori să studieze din nou ca să primească o altă slujbă, pentru că este obositor să lucreze ca asistentă medicală.

Vocabular – Ordforklaringer

en sykepleier	asistent / asistentă medicală
ei / en venninne	prietenă
et trehus	casă de lemn
besteforeldre	bunici
ei / en søster	soră

å være gift med	a fi căsătorit cu
et barn	copil
en gutt	băiat
ei / en jente	fată
ei / en datter	fiică
en sønn	fiu
å være skilt	a fi despărţit, divorţat
å bli født	a se naşte
siden... i fjor	începând de... anul trecut
slitsom	obositor
å arbeide	a munci
som	ca şi
som (pron. relativ)	care

Substantive neregulate exprimând grade de rudenie – Noen familieord med spesiell bøyning

besteforeldre	bunici
en farfar, ei farmor	bunic, bunică din partea tatălui
en morfar, er mormor	bunic, bunică din partea mamei
en far, faren, fedre, fedrene	tată
ei mor, mora, mødre, mødrene	mamă
et barn, barnet, barn, barna	copil
ei datter, dattera / datteren, døtre, døtrene	fiică
en sønn, sønnen, sønner, sønnene	fiu
ei / en søster, søstera / søsteren, søstre, søstrene	soră
en bror, broren, brødre, brødrene	frate
en onkel, onkelen, onkler, onklene	unchi
ei tante, tanta, tanter, tantene	mătuşă

Perfectul compus – Perfektum

Har* + perfektum partisipp – *Har* + *perfect compus

jeg, du, han / hun, vi, dere, de	***har***	**reist**, **spist**, **lest**

Perfektum – „prezentul perfect", care adesea este tradus prin perfectul compus, exprimă în limba norvegiană, ca şi în limba engleză:

1. O acţiune petrecută la un moment nedeterminat din trecut.
2. O acţiune care este mereu raportată la prezent sau care a început în trecut şi se continuă în prezent.

Pentru exprimarea acestor acţiuni se utilizează următoarele adverbe de timp:

i dag	*I dag har jeg vært på kino.*	Azi am fost la film.
i x dager / uker / år	*Jeg har vært i byen i tre dager.*	Mă aflu în oraş de trei zile.
alltid	*Jeg har alltid likt å reise.*	Întotdeauna mi-a plăcut să călătoresc.
aldri	*Jeg har aldri bodd i Bergen.*	N-am locuit niciodată la Bergen.

Marit har bodd i det gamle huset siden hun ble født. — Marit locuieşte în casa veche de când s-a născut. (ea mai locuieşte acolo)

Pronumele posesiv – Eiendomspronomen

Pronumele posesiv se acordă în gen şi număr cu substantivul pe care îl determină. *Eiendomspronomen samsvarer i kjønn og tall med substantivet.*

În limba vorbită, pronumele posesiv (atributiv) este plasat adesea după substantiv, care trebuie să fie articulat. *I talespråket plasseres ofte eiendomspronomenet etter substantivet som står i bestemt form*:

bilen min	*klokka mi*	*huset mitt*	*bilene / klokkene / husene mine*
maşina mea	ceasul meu	casa mea	maşinile / ceasurile / casele mele

Pronumele posesiv poate fi plasat în faţa substantivului, caz în care substantivul este nedefinit. *Pronomenet kan stå også foran substantivet. Da står substantivet i ubestemt form*:

Min bil er stor.	*Mitt hus er stort.*	*Mine biler / klokker er store.*
Bilen min er stor.	*Huset mitt er stort.*	*Bilene / klokkene mine er store.*
Maşina mea este mare.	Casa mea este mare.	Maşinile / ceasurile mele sunt mari.

Husk! Ţineţi minte!

Bestemt form av substantiv + eiendomspronomen **Substantiv articulat + posesiv**	*Eiendomspronomen + ubestemt substantiv* **Posesiv + substantiv nearticulat**
Bilen min er ny. Maşina mea este nouă. *Huset hans er fint*. Casa lui este frumoasă. *Jeg ser boka hennes*. Văd cartea ei.	*Min bil er ny*. Maşina mea e nouă. *Hans hus er fint*. Casa lui este frumoasă. *Jeg ser hennes bok*. Văd cartea ei.

Eier **Posesor**	*M. entall* **M. singular**	*F. entall* **F. singular**	*N. entall* **N. singular**	*Pl. alle kjønn* **Pl. toate genurile**
jeg	bilen min	klokka mi	huset mitt	bilene mine
du	bilen din	klokka di	huset ditt	bilene dine
han	bilen hans bilen sin	klokka hans klokka si	huset hans huset sitt	bilene hans bilene sine
hun	bilen hennes bilen sin	klokka hennes klokka si	huset hans huset sitt	bilene hennes bilene sine
vi	bilen vår	klokka vår	huset vårt	husene våre
dere	bilen deres	klokka deres	huset deres	bilene ders
de	bilen deres bilen si	klokka deres klokka si	huset deres huset sitt	husene deres husene sine

Husk! Ţineţi minte!

Eiendomspronomen i 3. person **Pronumele / Adjectivul posesiv persoana a III-a**	
sin, si, sitt, sine • Se referă la subiectul propoziţiei şi nu pot fi subiect în propoziţie. • Ar fi sinonime cu „al său", „a sa", „ai săi", „ale sale".	**hans, hennes, dens, dets, deres**
*Ana har en bil. **Hun** kjører bilen **sin**.* Ana are o maşină. Ea conduce **maşina sa**. (propria sa maşină)	*Marit har en fin bil. Ana kjører bilen **hennes**.* Marit are o maşină frumoasă. Ana conduce maşina ei. (a lui Marit)

Diateza pasivă – Passiv

Diateza pasivă se formează fie cu auxiliarul ***bli*** + **participiul trecut** al verbului de conjugat, fie cu auxiliarul ***være*** + **participiul trecut**, fie cu ajutorul **terminaţiei -s** care se adaugă la infinitiv, iar la unele verbe – la imperfect. La

diateza pasivă este preferabilă formarea trecutului simplu cu un auxiliar: *Han ble født* (S-a născut).

Infinitiv **Infinitiv**	*Indikativ presens* **Indicativ prezent**	*Preteritum* **Trecut simplu**	*Perfektum* **Perfect compus**
leses – a fi citit	*leses* – este citit	*ble lest (lestes)* – fu citit	*har / er (blitt) lest* – a fost citit
å bli lest – a fi citit	*blir lest* – este citit	*ble lest* – fu citit	*har / er (blitt) lest* – a fost citit
fødes – a fi născut	*fødes* – este născut	*ble født (fødtes)* – fu născut	*har / er (blitt) født* – a fost născut
å bli født – a fi născut	*blir født* – este născut	*ble født* – fu născut	*har / er (blitt) født* – a fost născut

Pasivul cu *s* se foloseşte mai ales la prezent şi infinitiv în sens impersonal:

- *Dørene lukkes*. Uşile se închid.
- *Huset ble solgt i går*. Casa a fost vândută ieri.

Exerciţii – Oppgaver

1. Completaţi cu prepoziţiile *i*, *for*, *siden*:

Gunnar har arbeidet som lærer ..... sju år. ..... ti år ..... kjøpte han et hus like ved universitetet.

2. Traduceţi în limba norvegiană:

El a plecat pentru că (*fordi*) nu dorea să o întâlnească.

3. Completaţi cu forma corectă a cuvintelor dintre paranteze. Puneţi verbele la trecut:

Karl (bo) ..... i et (liten) ..... hus. (Hus) ..... var (ny) ..... og han (like) ..... å bo i huset ..... (hans / sin). Han (ha) ..... to (katt) ..... Han (like) ..... (bo) ..... sammen med kattene (hans / sin) ..... Jeg syntes også at kattene (sin / hans) ..... var (morsom) .....

4. Traduceţi în limba norvegiană:

Prietenul meu locuieşte într-o casă mică în apropiere de / lângă universitate. El studiază norvegiana de trei ani şi crede că este o limbă frumoasă pe care şi eu aş putea s-o învăţ. La primăvară voi începe să studiez. Nu poate fi chiar aşa de greu să studiezi norvegiana! Când eram copil doream să mă fac profesor.

Cheia exercițiilor – Fasit

Leksjon 1

hva; heter; fra; i; norsk
snakker; norsk; fra; kommer; norsk

Leksjon 2

1. student; fra; studerer; i; også; snakker

2. Ana er student. Hun studerer norsk og fransk. Også Mario er student. Ana er fra Romania og Mario fra Italia. Betti er også fra Italia. Hun snakker norsk. De liker norsk. Åse kommer. Hun er lærer i norsk. Hun hilser. Hun spør om de snakker norsk.

Leksjon 3

1.
- Hvordan **har** du det?
- Takk **bare** bra. Og **du** da?
- **Når** har vi kurs?
- I dag **fra** to **til** fire.
- Takk. **Ha** det bra.
- Ha det **så** lenge.

2.
Ana: Hei, Mario! Hvordan går det?
Mario: Ikke så verst! Jeg leser til eksamen. Og du, da?
Ana: Takk, det samme.
Mario: Det går sikkert bra!
Ana: Vi ses!
Mario: Ha det!

Leksjon 4

1. Mario tar et norskkurs sammen med andre studenter fra utlandet (utenlandske studenter). Han liker seg godt på kurset. Han bor på hybel, og han kan gå fra studenthjemmet til universietetet. Ana synes ikke at det er bra å ta bussen. Det er bedre å gå. Mange studenter sykler til universitetet. På kino går de ofte. De liker film. Etterpå / Deretter går de på kafé og tar seg en kopp kaffe og sjokoladeis.

2. gå; å studere; lese; lese

3. På universitetet går dere ofte.
Ofte går dere på universitetet.

4. til; i; til; på

5. a) På kurset snakker de norsk. Norsk snakker de på kurset.
b) Til skolen kjører han bil. Bil kjører han til skolen.

Leksjon 5

1. fin, fin, fint; rød, rød, rødt; hyggelig, hyggelig, hyggelig; stor, stor, stort

2. hvor; i, sammen; et; lage, på; til; mest

3. Ja, det gjør jeg. Jo, det gjør jeg. Ja, det kan jeg. Ja, det gjør jeg. Jo, det vil jeg.

Leksjon 6

1. Hvilken dag er det i dag? I dag er det mandag. I dag regner det ute. Om vinteren er det mørkt. I klassen er det mange studenter.

2. De møtes (treffes / ses) på universitetet. Hun synes det er bra å møtes der fordi det er så hyggelig på universitetet. Der er det mange studenter. Det er også en butikk hvor de kan kjøpe mat hvis / om de er sultne.

3. 7.35 Den er fem over halv åtte; 3.15 Den er kvart over tre; 4.40 Den er ti over halv fem; 19.10 Den er ti over sju; 19.50 Den er ti på åtte.

Leksjon 7

1. god; god; sunn; sunt

2. det; ham; dem; henne; dem

Leksjon 8

1.

liten	mindre	minst
billig	billigere	billigst
lang	lengre	lengst
mye	mer	mest
mange	flere	flest
god	bedre	best
ung	yngre	yngst
gammel	eldre	eldst

elsket	mer elsket	mest elsket
vakker	vakrere	vakrest
vond, ille	verre	verst

2. Hun er flink nok til å studere på universitetet. Hun er den beste i klassen. Hun har lest norsk i mange år og er best i norsk.
- Hvilken bok vil du kjøpe?
- Jeg vil gjerne kjøpe en norsk bok.

Leksjon 9

1. lengre; lenge; langt; lenger

2. tenker på; tror; synes

Leksjon 10

1. møtte; flyttet; treffes; å drikke

2. I går var det søndag og jeg besøkte vennene mine. Vi laget pizza og spiste sammen. Maten likte jeg godt, men jeg likte ikke vinen som var altfor søt. Om kvelden gikk vi en tur og vi hadde det hyggelig. Barna deres la seg klokka halv ni.

Leksjon 11

1. i; for; siden

2. Han gikk fordi han ikke ville møte henne.

3. bodde, lite; huset, nytt, likte, sitt; hadde, katter; likte, å bo, sine; hans, morsomme

4. Min venn / Vennen min bor i et rødt hus ved universitetet. Han har lest norsk i tre år og (han) synes det er et pent språk som jeg kunne lære. Til våren begynner jeg å studere. Det kan ikke være så vanskelig å lese norsk! Da jeg var barn, ønsket jeg å bli lærer.

Articolul – Artikkel

Articolul nehotărât – Ubestemt artikkel

Maskulinum / Hankjønn: **en**
Femininum / Hunkjønn: **ei / en**
Nøytrum / Intetkjønn: **et**

Introduce o noţiune. *Et nytt begrep*:
Jeg har en venn i Oslo. Am un prieten la Oslo.
Jeg kjenner ei pike som bor i Bergen. Cunosc o fată care locuieşte la Bergen.
Hun kjøpte et bilde. Ea a cumpărat o fotografie.
Jeg har tre store epler. Am două mere mari.

Articolul hotărât – Bestemt artikkel

1. Se referă la ceva deja menţionat sau deja cunoscut din context. *Det betegner noe kjent fra før eller kjent i en bestemt kontekst*:

   Jeg har en bil. Bilen er rød. Am o maşină. Maşina e roşie.
   Jeg kjøpte ei ny seng. Senga var dyr. Am cumpărat un pat nou. Patul este scump.
   Jeg bor på et hotell. Hotellet ligger i byen. Locuiesc la hotel. Hotelul se află în oraş.
   Jeg spiste to epler. Eplene var veldig gode. Am mâncat două mere. Merele erau foarte bune.

2. Construcţii posesive când pronumele posesiv este plasat după substantiv sau când substantivul este urmat de o construcţie genitivală prepoziţională. *I dobbelt bestemmelse med etterstilt eiendomspronomen eller når substantivet er plassert før et preposisjonsuttrykk*:

   ***Bilen min** er ny. / **Bilen til** Tom er fin*. Maşina mea e nouă. / Maşina lui Tom e frumoasă.
   ***Klokka mi** er gammel. / **Klokka til erik** er ny*. Ceasul meu este vechi. / Ceasul lui Erik este nou.

***Huset mitt** er koselig. / **Huset til Jan** er koselig*. Casa mea este plăcută. / Casa lui Jan este plăcută.
***Bilene mine** er røde. / **Bilene til Roger** er røde*. Maşinile mele sunt roşii. / Maşinile lui Roger sunt roşii.

3. După pronumele demonstrativ. *Etter det påpekende / demonstrative pronomen*:

*Jeg liker **denne pennen**. **Han liker den pennen***. Îmi place acest stilou. Lui îi place acel stilou.
*Jeg kjøpte **denne senga**. **Han kjøpte den senga***. Am cumpărat acest pat. El a cumpărat acel pat.
*Jeg har **dette huset**. **Han har det huset***. Eu am această casă. El are acea casă.
*Jeg leser **disse bøkene**. **Han leser de bøkene***. Eu citesc aceste cărţi. El citeşte acele cărţi.

4. Când se referă la părţi ale corpului sau la membri ai familiei. *Om kroppsdeler eller familiemedlemmer*:

*Jeg har vondt i **magen**. **Jeg skadet kneet***. Mă doare stomacul. M-am accidentat la genunchi.
*Jeg pusser ofte **tennene**. **Jeg vasker håret***. Mă spăl des pe dinţi. Îmi spăl părul.
***Faren** var i Norge. **Søsteren** var her*. Tata a fost în Norvegia. Sora a fost acolo.

5. În expresii idiomatice de timp cu prepoziţiile ***om*** şi ***til***. *I faste tidsuttrykk med **om** og **til***:

*Jeg går på ski **om** vinteren*. Schiez iarna.
*Jeg pleier å lese **om** kvelden*. Obişnuiesc să citesc seara.
*Vi reiser **til** Norge **til** sommeren*. Mergem în Norvegia la vară.

6. Cu substantive abstracte sau categorii generice. *Med abstrakte eller generiske substantiv*:

***Naturen** er vakker her. / **Sånn** er livet*. Natura este frumoasă aici. / Aşa e viaţa.
***Musikken** er en viktig del av livet mitt*. Muzica este o parte importantă din viaţa mea.
Samfunnet trenger dyktige lærere. Societatea are nevoie de profesori pricepuţi.

7. Cu forma de dublă determinare a substantivului. *Med adjektivets dobbelt bestemmelse*:

*Jeg liker **den nye genseren***. Îmi place puloverul nou.
*Jeg liker **den nye senga***. Îmi place patul nou.
*Jeg liker **det nye huset***. Îmi place casa nouă.
*Jeg liker **de nye skoene***. Îmi plac pantofii noi.

Articolul hotărât enclitic - Etterstilt bestemt artikkel

Dacă substantivul este determinat de un adjectiv, atunci articolul hotărât trebuie dublat de articolul hotărât proclitic. *Om det står et adjektiv til substantivet, må substantivet få dobbelt bestemmelse* : **adjektivets bestemte artikkel + substantivets etterstilte bestemte artikkel**.

Jeg liker pennen. Jeg liker den nye pennen. Îmi place stiloul. Îmi place stiloul nou.
Jeg liker senga. Jeg liker den nye senga. Îmi place patul. Îmi place patul nou.
Jeg liker huset. Jeg liker det nye huset. Îmi place casa. Îmi place casa nouă.
Jeg liker skoene. Jeg liker de nye skoene. Îmi plac pantofii. Îmi plac pantofii noi.

Den + store + bilen
Det + store + huset
De + store + husene

Substantivul – Substantiv

	Entall / Singular		*Flertall* / Plural	
	Ubestemt Nehotărât	*Bestemt* Hotărât	*Ubestemt* Nehotărât	*Bestemt* Hotărât
M	*en* bil	bil-*en*	bil-*er*	bil-*ene*
F	*ei* klokke	klokk-*a*	klokk-*er*	klokk-*ene*
N	*et* barn *et* bilde	barn-*et* bild-*et*	barn, - **(1)** bild-*er*	barn-*a* **(2)** bild-*ene* **(2)**

1. Unele substantive monosilabice de genul neutru nu au terminaţie la forma de plural.
2. La neutru, pluralul hotărât are două terminaţii: **-a** şi **-ene**.
3. **Substantivele compuse** vor avea genul ultimului substantiv din compunere. ***Exemplu***: *sjokoladeis*, format din *sjokolade* (ciocolată) + *is* (îngheţată). Primul substantiv din astfel de compuneri îl descrie pe cel de-al doilea: îngheţată făcută din ciocolată.

Substantivul se declină în gen şi număr. Articolul hotărât este enclitic, ca în limba română.	Substantivet bøyes i kjønn og tall.
Genuri: masculin, feminin*, neutru	Kjønn: maskulinum, femininum*, nøytrum
Articulare: nehotărât / hotărât	Bestemt form / Ubestemt form
Număr: singular, plural	Tall: entall, flertall
* Genul feminin are, la alegere, şi articolul masculinului. În acest caz, masculinul şi femininul se numesc „gen comun": ***ei / en klokke, klokk-a / klokk-en*** (un ceas, ceasul)	* Femininum kan bøyes slik som maskulinum. Dette kalles for "felleskjonn": ***ei / en klokke, klokk-a / klokk-en***

Genul masculin – Maskulinum / Hankjønn

en gutt	gutten	gutter	guttene
en mann **NB1**	mannen	menn	mennene
en baker **NB2**	bakeren	bakere	bakerne
en sommer **NB3**	sommeren	somrer	somrene
en ankel (gleznă) **NB3**	ankelen	ankler	anklene
en ting **NB4**	tingen	ting	tingene

- **NB1** – Schimbarea vocalei la plural. *Vokalskifte i flertall*:
  en far, faren, fedre, fedrene – tată
  en fot, foten, føtter, føttene – picior
  en bonde, bonden, bønder, bøndene – ţăran
  en bror, broren, brødre, brødrene – frate

- **NB 2** – Substantivele cu terminaţia ***-er*** care desemnează ***profesia*** sau ***naţionalitatea*** au ***terminaţia*** **-e** ***la plural nehotărât şi*** **-ne** ***la plural hotărât.*** *Substantiv på* ***-er*** *som betegner yrke og* ***nasjonalitet flertall ubestemt*** **-e** ***bestemt*** **-ne**:
  lærer – lærere – lærerne: profesor
  italiener – italienere – italienerne: italian

- **NB 3** – Substantivele terminate în ***-el, -er*** **sunt contrase la plural.** *Substantiv på* ***-el, -er*** *får sammendragning i ubestemt og bestemt flertall*:
  sommer – somrer: vară
  vinter – vintrer: iarnă
  finger – fingrer: deget
  alder – aldrer: vârstă

- **NB 4** – Aceeaşi formă la singular şi plural. *Samme form i entall og flertall*:
  en feil – mange feil
  en kjeks – mange kjeks
  en liter – mange liter
  en kilo – mange kilo
  en meter – mange meter
  en fot – mange fot (picior – unitate de măsură)
  en sko – mange sko

Genul feminin - Femininum / Hunkjønn

ei jente	jenta	jenter	jentene
ei mor **NB1**	mora	mødre	mødrene
ei aksel **NB1**	aksla	aksler	akslene
ei seter **NB2**	setra	setrer	setrene
ei frøken **NB2**	frøkna frøkenen	frøkner	frøknene
ei mus **NB3**	musa	mus	musene

- **NB1** - Schimbarea vocalei la plural. *Vokalskifte i flertall*:
  ei / en tann - tenner, tennene: dinte
  ei / en hånd - hender, hendene: mână
  ei / en natt - netter, nettene: noapte
  ei / en strand - strender, strendene: plajă
  ei / en bok - bøker, bøkene: carte
  ei / en rot - røtter, røttene: rădăcină
  ei / en tå - tær, tærne: degetul mare de la picior

- **NB2** - Contragere la toate formele. *Substantiv på* ***-el / -er / -en*** *sammmendraging*: **men / dar**:
  *ei datter, dattera / **en** døtre(r), døtrene*
  *ei søster søstera / **en** søstre(r), søstrene*

- **NB3** - Aceeaşi formă la singural şi plural. *Samme form i entall og flertall*:
  ei / en lus - mange lus: păduche
  ei / en ski - mange ski: schi
  en mil - mange mil: milă norvegiană (*10 km = 1 mil*)

Genul neutru – Intetkjønn / Nøytrum

et år **NB1**	året	år	årene
et barn **NB2**	barnet	barn	barna
et eple **NB3**	eplet	epler	eplene
et tre et kne **NB 4**	treet kneet	trær knær	trærne knærne
et tempel **NB5**	tempelet templet	tempel templer	templene
et teater **NB5**	teateret teatret	teater teatre	teatrene
et eventyr **NB6**	eventyret	eventyr	eventyrene

- **NB1** – Substantivele monosilabice nu primesc **-er** la plural la genul neutru, forma nehotărâtă. *Enstavelsessubstantiv får ikke -er i ubestemt form flertall*:
et år – mange år: an
Excepţii / ***Unntak***: *et sted – mange steder*: loc

- **NB2** – Unele cuvinte primesc obligatoriu terminaţia ***-a*** la forma de plural hotărât. *Noen ord får obligatorisk **-a** i bestemt flertall*:
et barn – barna: copil

- **NB3** – Substantivele neutre plurisilabice primesc de regulă ***-er*** la plural, forma nehotărâtă. *Flerstavelsessubstantiv får **-er** i ubestemt form flertall*:
et eple – mange epler: măr

- **NB4** – Schimbarea vocalei. *Vokalskifte*:
et kne – knær

- **NB5** – Contragere facultativă la forma de singular hotărât şi plural nehotărât la substantivele terminate în ***-el*** şi ***-er***. *Substantiv på **-el** / **-er**: valgfri sammendragning i bestemt form entall ognbestemt form flertall.*

- **NB6** – Aceeaşi formă la singular şi plural nehotărât. *Samme form i entall og ubsestemt form flertall*:
et forhold – mange forhold: relaţie, condiţie
et spørsmål – mange spørsmål: întrebare

Genitivul - Genitiv

Desinenţa *-s* sau cu construcţie prepoziţională. *Endelsen -s eller en preposisjon som uttrykker tilhørighet*:

Anas venn – vennen til Ana	prietenul Anei
husets tak – taket på huset	acoperişul casei
skogens trær – trærne i skogen	copacii pădurii
bokas slutt – slutten av boka	sfârşitul cărţii
Ana(s) og Marios venn	prietenul Anei şi al lui Mario
Anas venner	prietenii Anei

Adjective folosite ca substantive - Adjektiv brukt som substantiv

Unele adjective se folosesc ca substantive, în special la forma hotărâtă. *Noen adjektiv blir brukt som substantiv, spesielt i bestenet form*:

Den gamle kommer på besøk.	Bătrânul vine în vizită.
De rike hjelper de fattige.	Bogaţii îi ajută pe săraci.

Participiul prezent folosit ca substantiv - Presens partisipp brukt som substantiv

å reise (infinitiv) > *reis-ende* (participiu prezent) > ***de reisende*** = călătorii

Substantivul fără articol - Substantiv uten artikkel

1. Nu se foloseşte articolul nehotărât când substantivul denumeşte o categorie: naţionalitate, profesie, rol social, vârstă, religie. *Uten ubestemt artikkel når man betegner en kategori: yrke, nasjonalitet, sosial rolle, alder, religion*:

Erik er nordmann, men jeg er tysker. Erik este norvegian, dar eu sunt german.

Anne er lege, og mannen hennes er prest. Anne este medic, iar soţul ei este preot.

Jeg er katolikk, men han er muslim. Eu sunt catolic, dar el este musulman.

Jeg lærte norsk da jeg var barn. Eu am învăţat norvegiana când eram copil.

În caz de calificare a categoriei se foloseşte însă articolul nehotărât. *Men når referansen er kvalifiserende brukes det ubestemt artikkel*:

*Han er **en** flink katolsk prest*. El este un bun preot catolic.

2. Articol zero atunci când substantivul este determinat de un adjectiv care indică ordinea sau plasarea într-o ordine. *Uten artikkel når bestenet er determinert av et adjektiv som betegner orden eller plassering **(eneste, venstre, høyre, øverste, nederste, første, siste, forrige, samme, følgende)***:

***Første dag** var vi i Oslo*. În prima zi am fost la Oslo.
***Neste dag** dro vi til Trondheim*. În ziua următoare am mers la Trondheim.
***Siste dag** reiste vi til Bergen*. În ultima zi am călătorit la Bergen.
*Jeg var i Norge **forrige uke***. Am fost în Norvegia săptămâna anterioară.
*Hotellet ligger på **venstre side***. Hotelul se află pe partea stângă.

3. Articol zero în unele expresii idiomatice. *Uten artikkel i faste uttrykk (preposisjon og substantiv)*:

*Vi skal gå **på kino***. Ne vom duce la cinema.
*Er det lenge siden sist du var **på sirkus***? N-ai fost de mult la circ?
*Barna mine går ikke **på privatskole***. Copiii mei nu merg la o şcoală particulară.
*Nå bor hun **i telt***. Acum ea locuieşte în cort.

4. Adesea articol zero când construcţia verb – substantiv denumeşte o activitate uzuală fără o referire la un substantiv anume. *Ofte uten artikkel når uttrykket verb – substantiv betegner en generell handling uten henvisning til et spesifikt substantiv*:

Jeg skriver brev. Scriu scrisori.
Jeg kjører bil. Conduc maşina.
Paul McCartney spiller gitar. Paul McCartney cântă la chitară.

Verbul – Verb

Verbe regulate – Regelmessige verb

Gruppe Grupa	*Infinitiv* Infinitiv	*Presens* Prezent	*Preteritum* Trecut simplu	*Perfektum partisipp* Participiu trecut	
1 -et	å snakk-**e**	snakk-**er**	snakk-**et** / **-a**	snakk-**et** / **-a**	a vorbi
2 -te	å spis-**e**	spis-**er**	spis-**te**	spis-**t**	a arăta
3 -de	å lev-**e**	lev-**er**	lev-**de**	lev-**d**	a trăi
4 -dde	å bo	bo-**r**	bo-**dde**	bo-**dd**	a locui

Verbe modale – Modale verb

Infinitiv Infinitiv	*Presens* Prezent	*Preteritum* Trecut simplu	*Perfektum* Perfect compus	
å være	er	var	har vært	a fi
å ha	har	hadde	har hatt	a avea
å kunne	kan	kunne	har kunnet	a putea
å måtte	må	måtte	har måttet	a trebui
å skulle	skal	skulle	har skullet	a plănui, a trebui
å ville	vil	ville	har villet	a voi
å burde	bør	burde	har burdet	a trebui

Verbe neregulate – Uregelmessige verb

Infinitiv **Infinitiv**	*Preteritum* **Trecut simplu**	*Perfektum* **Perfect compus**	
å bli	ble	har blitt	a deveni
å drikke	drakk	har drukket	a bea
å komme	kom	har kommet	a veni
å finne	fant	har funnet	a găsi
å forstå	forstod	har forstått	a înţelege
å fortelle	fortalte	har fortalt	a povesti
å få	fikk	har fått	a primi
å gi	gav	har gitt	a da
å gjøre (*prezent* gjør)	gjorde	har gjort	a face
å gå	gikk	har gått	a merge
å hjelpe	hjalp	har hjulpet	a ajuta
å legge	la	har lagt	a aşeza
å ligge	lå	har ligget	a se situa, a sta culcat
å skrive	skrev	har skrevet	a scrie
å si (*prezent* sier)	sa	har sagt	a spune
å se (*prezent* ser)	så	har sett	a vedea
å stå	stod	har stått	a sta
å sitte	satt	har sittet	a sta jos
å sove	sov	har sovet	a dormi
å spørre (*prezent* spør)	spurte	har spurt	a întreba
å ta	tok	har tatt	a lua
å treffe	traff	har truffet	a întâlni
å være (*prezent* er)	var	har vært	a fi
å vite (*prezent* vet)	visste	har visst	a şti

Verb etterfølges av lang infinitiv **Verbele sunt urmate de regulă de infinitivul lung**	*Modale hjelpeverb + kort infinitiv* **Verbele modale sunt urmate de infinitivul scurt**
Jeg liker å lese norsk. Îmi place să studiez norvegiana. *Jeg trives med å reise.* Îmi place să călătoresc.	*Jeg måtte gå.* Trebuia să plec. *Jeg skal reise.* Eu voi pleca. *Jeg kunne ikke gå på kino.* Nu am putut merge la cinema. *Jeg vil lese norsk.* Vreau să studiez / Voi studia norvegiana.

Diateza activă – Aktiv

Tempus / Timpurile		
Presens **Prezent**	Jeg **leser**. Jeg **leser** norsk **hver dag**.	Citesc. Citesc în norvegiană în fiecare zi. (acţiune repetitivă)
Perfektum **Perfect compus**	Jeg **har nettopp spist** kaken.	Am mâncat prăjitura chiar acum.
Futurum 1 **Viitorul 1**	*Presens*: Jeg **reiser** til Oslo **i morgen**. *Modale hjelpeverb*: **Skal** vi gå på kino **i dag**? Jeg **vil** bli student **til høsten**. *Fast uttrykk*: Ana **kommer til å** møte ham.	*Cu prezentul*: Eu plec mâine la Oslo. *Auxiliare*: Vom merge la film azi ? Voi ajunge student la toamnă. *Expresie idiomatică*: Ana îl va întâlni.
Futurum 2 **Viitorul 2**	Jeg **skal ha spist** middag når du kommer hjem.	Eu voi fi mâncat prânzul când tu vei veni / vii acasă.
Preteritum **Trecut simplu**	Ana **reiste** til Norge **i fjor**.	Ana a plecat la Oslo anul trecut.
Pluskvamperfektum **Mai mult ca perfect**	Ana **hadde spist** før jeg kom hjem.	Ana mâncase înainte ca eu să vin acasă.
Kondisjonalis 1 **Condiţionalul 1**	Jeg **skulle** ha eksamen i dag.	Ar trebui să am examen azi. (*acţiune realizabilă*)
Kondisjonalis 2 **Condiţionalul 2**	Hun **skulle ha lært** japansk da hun var i Japan.	Ea ar fi trebuit să înveţe japoneza când a fost în Japonia. (*acţiune nerealizată*)

Formele sunt identice la toate persoanele. *Formene er identiske for alle subjekter.*

Diateza pasivă – Passiv

Diateza pasivă se formează fie cu auxiliarul **bli** + **participiul trecut** al verbului de conjugat, fie auxiliarul **være** + **participiul trecut**, fie cu ajutorul **terminaţiei** *-s* care se adaugă la infinitiv, iar la unele verbe – la imperfect. La

diateza pasivă este preferabilă formarea trecutului simplu cu un auxiliar: *Hun ble født* (S-a născut).

Infinitiv Infinitiv	*Presens* Prezent	*Preteritum* Trecut simplu	*Perfektum* Perfect compus	*Futurum* Viitor	*Pluskvamperfektum* Mai mult ca perfect	*Fortidsfuturum* Viitor în trecut
leses	leses	lestes	har / er (blitt) lest	vil bli lest	hadde blitt / var (blitt) lest	skulle bli lest
å bli lest	blir lest	ble lest	har / er blitt lest	vil bli lest	hadde blitt / var (blitt) lest	skulle bli lest

Pasivul cu *s* se foloseşte mai ales la prezent şi infinitiv, cu sens impersonal:
Dørene lukkes. Uşile se închid.
Huset ble solgt i går. Casa a fost vândută ieri.

Verbe deponente – *S*-verb

1. Verbe deponente cu forma diatezei pasive, dar sens activ: *jeg synes* – eu cred, consider; *jeg eldes* – îmbătrânesc; *jeg trives* – mă simt bine; *jeg lykkes* – eu reuşesc; *det finnes* – există, se află; *han slåss* – el se luptă.

2. Verbe deponente de reciprocitate: *å møtes / å treffes / å sees* – a se întâlni; *å skilles* – a se despărţi. Echivalentul se construieşte cu pronumele de reciprocitate *hverandre*: *å møte hverandre*, *å se hverandre*.

3. Unele verbe deponente au sens reflexiv: *jeg undres* – mă mir.

Concordanţa timpurilor – Tidsforskyvning

Presens / Prezent	*Preteritum* / Trecut simplu
Jeg snakker med henne i dag. Vorbesc cu ea azi.	***Han sa at** han snakket med henne i går.* El a spus că a vorbit cu ea ieri.
***Perfektum** / Perfect compus*	***Pluskvamperfektum** / Mai mult ca perfect*
Jeg har snakket med henne. Am vorbit cu ea.	***Han sa at** han hadde snakket med henne.* El a spus că vorbise cu ea.
***Preteritum** / Trecut simplu*	***Pluskvamperfektum** / Mai mult ca perfect*
Jeg snakket med henne. Am vorbit cu ea.	***Han sa at** han hadde snakket med henne.* El a spus că vorbise cu ea.

***Futurum* / Viitor**	***Fortidsfuturum – Kondisjonalis 1* / Viitor în trecut – Condiţional 1**
Jeg skal snakke medhenne. Voi vorbi cu ea.	***Han sa at** han skulle snakke med henne.* El a spus că va vorbi cu ea.
***Futurum 2* / Viitor 2**	***Kondisjonalis 2* / Condiţional 2**
Han skal ha spist middag før klokka fem. El va fi luat dejunul înainte de ora cinci.	*Han sa at han skulle ha spist middag før klokka fem.* El a spus că ar fi trebuit să fi luat dejunul înainte de ora cinci.

Adjectivul – Adjektiv

Adjectivul se acordă în gen şi număr cu substantivul pe care îl determină. Adjectivul are două forme : adjectiv definit şi adjectiv nedefinit. *Adjektivet samsvarer i kjønn og tall med substantivet. Adjektivet har ubestemt og bestemt form.*

Forma nedefinită a adjectivului – Ubestemt form av adjektivet

***Kjønn* / Gen**	Cu valoare atributivă (în faţa substantivului) *Attributivt (foran et substantiv)* La singular adjectivul primeşte un **-t** când determină un substantiv neutru. Când determină substantive aflate la plural, adjectivul primeşte terminaţia **-e**.
***Maskulinum* / Masculin**	*Jeg har en fin bil.* Eu am o maşină frumoasă.
***Femininum* / Feminin**	*Jeg har ei fin seng.* Eu am un pat frumos.
***Nøytrum* / Neutru**	*Jeg har et fint hus.* Eu am o casă frumoasă.
Uregelmessige adjektiv – i nøytrum **Adjective neregulate – genul neutru**	• Adjectivele terminate în **-sk** (excepţii : *fersk* – proaspăt şi *frisk* – sănătos) şi în **-ig** nu primesc **-t** la forma de neutru : *et **norsk** hus* – o casă norvegiană *et **billig** hus* – o casă ieftină • Adjectivele terminate în **-t** precedat de o consoană nu primesc **-t** la neutru (*svart* – negru, *kort* – scurt, *flott* – minunat, *interessant* – interesant) : *et **svart** hus* – o casă neagră • Adjectivele terminate într-o silabă scurtă accentuată primesc **-tt** la neutru : *en **ny** bil* – o maşină nouă *et **nytt** hus* – o casă nouă • Adjectivele care se termină în consoană dublă pierd consoana dublă în faţa terminaţiei **-t** la neutru : *en **stygg** bil* – o maşină urâtă *et **stygt** hus* – o casă urâtă

	• Adjective nedeclinabile : *bra* – bun, *stile* – liniştit, *stakkars* – sărman etc. *et bra hus* – o casă bună
Flertall / **Plural**	*Jeg har* { ***fine*** / ***norske*** / ***billige*** } *biler / senger / hus.* Eu am maşini / paturi / case { frumoase. / norvegiene. / ieftine. }

Când substantivul articulat este determinat de un adjectiv se foloseşte articolul hotărât proclitic (articolul aşezat înaintea adjectivului). Adjectivul precedă substantivul.

Hankjønn / **Masculin**	den	fine	bilen	maşina frumoasă
Hunkjønn / **Feminin**	den	fine	gata	strada frumoasă
Intetkjønn / **Neutru**	det	fine	huset	casa frumoasă
Flertall / **Plural**	de	fine	stolene	scaunele frumoase

Adjective neregulate – Uregelmessige adjektiv

- Adjectivele cu terminaţiile ***-en***, ***-el*** sau ***-er*** sunt contrase la plural şi singular. *Adjektiv som ender på* ***-en***, ***-el*** *og* ***-er*** *blir sammendratt i flertall og i bestemt form* : *sulten* – flămând, *vakker* – frumos, *åpen* – deschis.

en sulten gutt un băiat flămând	*ei sulten jente* o fată flămândă	*et sultent barn* un copil flămând	*sultne mennesker* oameni flămânzi

- Adjectivele terminate în ***-m*** îl dublează pe ***-m*** înaintea unei terminaţii de plural sau a formei definite a adjectivului. *Adjectiv som ender på* ***-m*** *fordobler* ***-m*** *før* ***-e-endelsen*** *i flertall og i bestemt form.*

en morsom gutt un băiat amuzant	*ei morsom jente* o fată amuzantă	*et morsomt sted* un loc amuzant	*morsomme filmer* filme amuzante

- Adjective nedeclinabile – *Noen adjektiv er ubøyelige* : *bra* – bun, *tro* – fidel, *sjalu* – gelos, *lilla* – mov, *stille* – liniştit, *stakkars* – sărman, *gratis* – gratis, *moderne* – modern.

en bra bil o maşină bună	*ei bra skole* o şcoală bună	*et bra hus* o casă bună	*bra steder* locuri bune
en moderne bil o casă modernă	*ei moderne skole* o şcoală modernă	*et moderne hus* o casă modernă	*moderne hus / biler* case / maşini moderne

Model de declinare a adjectivului – Adjektiv bøyes på følgende måte

	Entall / Singular		*Flertall* / Plural	
	Ubestemt Nehotărât	*Bestemt* Hotărât definit	*Ubestemt* Nehotărât nedefinit	*Bestemt* Hotărât definit
M	*en stor bil* o maşină mare	*den store bilen* maşina mare	*store biler* maşini mari	*de store bilene* maşinile mari
F	*ei stor gate* o stradă mare	*den store gata* strada mare	*store gater* străzi mari	*de store gatene* străzile mari
N	*et stort hus* o casă mare	*det store huset* casa mare	*store hus* case mari	*de store husene* casele mari
Bilen er stor. Maşina este mare.		*Bilene er store*. Maşinile sunt mari.		
Gata / Gaten er stor. Strada este mare.		*Gatene er store*. Străzile sunt mari.		
Huset er stort. Casa este mare.		*Husene er store*. Casele sunt mari.		

Husk! Ţineţi minte!

- Adjectivul ***liten*** („mic") – *Adjektivet liten*

en **liten** genser		genseren		gensere	genserne
ei **lita** gate	**den lille**	gata	**små**	gater	**de små** gatene
et **lite** hus		huset		hus	husene

- Adjective care exprimă cantitatea – *Adjektiv for mengder*

Flertall / Numărabil	*Utellelig* / Nenumărabil
alle venner – toţi prietenii	*all maten* – toată mâncarea
noen barn – nişte copii	*noe sjokolade* – puţină ciocolată
noen få bøker – câteva cărţi	*litt kaffe* – puţină cafea (pozitiv)
få bøker – puţine cărţi	*lite kaffe* – puţină, insuficientă cafea
færre bøker – mai puţine cărţi	*mindre ost* – mai puţină brânză
ikke noen / ingen bøker – nici o carte	*ikke noe øl* – nici un pic de bere
mange venner – mulţi prieteni	*mye kaffe* – multă cafea
flere studenter – mai mulţi studenţi	*mer mat* – mai multă mâncare

- Adjectivele ***hel / halv (întreg / jumătate)*** – Adjektivene ***hel / halv – (întreg / jumătate)*** :

Sunt regulate la forma nehotărâtă, dar în faţa unui substantiv hotărât ele îşi pierd articolul hotărât proclitic. *De er bøyd som vanlig i ubestemt form, men når de kommer foran et bestemt substantiv, får de ikke noen bestemt artikkel.*

Kjønn Gen	*Ubestemt form av adjektivet* **Forma nehotărâtă a adjectivului**	***Bestemt form av adjektivet*** **Forma hotărâtă a adjectivului**
Hankjønn / **Masculin**	*Jeg har **en hel dag**.* Am o zi întreagă.	*Det tar **hele dagen**.* Ia întreaga zi.
Hunkjønn / **Feminin**	*Jeg har **ei hel uke**.* Am o săptămână întreagă.	*Det tar **hele uka**.* Ia toată săptămâna.
Intetkjønn / **Neutru**	*Jeg har **et helt år**.* Am un an întreg.	*Det tar **hele året**.* Ia tot anul.
Flertall / **Plural**	*Jeg har **to hele dager**.* Am două zile întregi.	–

Gradele de comparaţie ale adjectivului – Gradbøying

Positiv **Pozitiv**	*Komparativ* **Comparativ**	*Superlativ* **Superlativ**	
(like) pen (som)	pen**ere** (enn)	pen**est**	monosilabice
(like) entusiastisk (som)	**mer** entusiastisk (enn)	**mest** entusiastisk	plurisilabice

Excepţii / ***Unntak*** :

- Adjective terminate în **-ig** – *Adjektiv på* **-ig** : *hyggelig, hyggeligere, hyggeligst* (plăcut)
- Adjective neregulate – *Uregelmessige adjektiv* :

lang, lengre, lengst – lung
stor, større, størst – mare
liten, mindre, minst – mic
ung, yngre, yngst – tânăr
gammel, eldre, eldst – bătrân
god, bedre, best – bun
få, færre, færrest – puţin
mye, mer, mest – mult
mange, flere, flest – mulţi

Folosirea gradelor de comparaţie – Bruk av gradbøying

Likhet	**De egalitate**
Hun er **like flink** som sin søster. Hun var **ikke flinkere** enn sin søster.	Ea este la fel de isteaţă ca sora sa. Ea nu este mai isteaţă decât sora sa.
Komparativ	**Comparativ (cu termeni de comparaţie diferiţi)**
Katter er flink**ere enn** ***mus***.	Pisicile sunt mai isteţe decât şoarecii.
Superlativ	**Superlativ**
Hun er best i norsk.	Competiţie cu sine : *E cea mai bună la norvegiană*. (dintre toate materiile de studiu) sau
Hvem er best, Per eller Jan?	Comparaţie între doi termeni de acelaşi fel : *Cine e mai bun, Per sau Jan?*
Hun er den **beste** i klassen.	Competiţie cu alţii : *Este cea mai bună din clasă*. (în acest caz se foloseşte prepoziţia *i*).
Det fineste huset er hans.	Forma definitivă a superlativului în faţa unui substantiv definit : *Cea mai frumoasă casă este a lui.*

nok – destul de ***Han er rik nok til å reise.***	**Suficienţă** Este **suficient de** bogat ca să călătorească.
altfor – mult prea ***Han er altfor rik til å reise.***	**Exces** Este **prea** bogat ca să călătorească.

Pronumele – Pronomen

Pronumele personal şi pronumele posesiv – Personlig pronomen og eiendomspronomen

Personlig pronomen / Pronume personal			*Eiendomspronomen* Pronume posesiv
Subjekt Subiect	*Objekt* Complement (direct – indirect)	*Refleksiv form* Forma reflexivă	
jeg (pers. 1 sg.)	meg	meg	min, mi, mitt, mine
du (De) (pers. 2 sg.)	deg (Dem)	deg (Dem)	din, di, ditt, dine (Deres)
han hun den det (pers. 3 sg.)	ham henne den det	seg seg seg seg	hans sin, si, sitt, sine hennes sin, si, sitt, sine dens sin, si, sitt, sine dets sin, si, sitt, sine
vi (pers. 1 pl.)	oss	oss	vår, vårt, våre
dere (De) (pers. 2 pl.)	dere (Dem)	dere (Dem)	deres (Deres)
de (pers. 3 pl.)	dem	seg	deres sin, si, sitt, sine

- Forma reflexivă. ***Seg-refleksiv form***:
  *Hun vasker **seg (selv)***. Ea se spală.
  Hun vasker Anne. Ea o spală pe Ana.
  *Hun vasker **henne***. Ea o spală pe ea.
- ***De***, ***Dem***, ***Deres-høflighetsform***, forma de politeţe.

Husk! Ţineţi minte!

Eiendomspronomen i 3. person	**Pronumele / Adjectivul posesiv persoana a III-a**
sin, si, sitt, sine • Se referă la subiectul propoziţiei şi nu pot fi subiect în propoziţie. • Ar fi sinonime cu „al său", „a sa", „ai săi" , „ale sale".	***hans, hennes, dens, dets, deres***
Ana har en bil. ***Hun kjører bilen sin.***	*Marit har en fin bil. Ana kjører bilen* ***hennes.***
Ana are o maşină. Ea conduce **maşina sa**. (propria sa maşină)	Marit are o maşină frumoasă. Ana conduce maşina ei. (a lui Marit)

Bestemt form av substantiv + eiendomspronomen **Substantiv hotărât + posesiv**	***Eiendomspronomen + ubestemt substantiv*** **Posesiv + substantiv nearticulat**
Bilen min *er ny*. Maşina mea este frumoasă.	***Min bil*** *er ikke ny*. Maşina mea nu e nouă.
Huset hans *er fint*. Casa lui este frumoasă.	***Hans hus*** *er fint*. Casa lui este frumoasă.
Jeg ser ***boka hennes***. Văd cartea ei.	*Jeg ser hennes bok*. Văd cartea ei.

Pronumele / adjectivul demonstrativ – Påpekende pronomen / adjektiv

	Hankjønn / Hunkjonn **Masculin / Feminin**	***Intetkjønn*** **Neutru**	***Flertall*** **Plural**
Nærhet **Apropiere**	denne (genseren / jenta)	dette (barnet)	disse (bilene / jentene / husene)
Avstand **Depărtare**	den (genseren / senga)	det (barnet)	de (genserne / sengene / barna)

Pronumele relativ som – *Det relative pronomen* som

Som – objekt	**Som – Complement**
Jan har en bil ***som*** *jeg kjøpte i Bergen.*	Am o maşină pe care am cumpărat-o la Bergen.
Som – Subjekt	**Som – Subiect**
Hennes datter, ***som*** *er student, kom fra Tyrkia i går.*	Fiica lui, care este studentă, a sosit ieri din Turcia.

Pronumele nehotărât - Ubestemt pronomen

Form **Forma**	*Maskulinum / Femininum* **Masculin / Feminin**	*Nøytrum* **Neutru**	*Flertall* **Plural**	
noen, noe, noen *ingen* *ikke noen / ingen ikke noe*	*(ikke) noen bil* nici o maşină *ingen klokke* nici un sens	*(ikke) noe hus* nici o casă *ikke noe bilde* nici o fotografie	*(ikke) noen biler / hus* (nici un fel de) maşini / case *ingen klokker / bilder* (nici un fel de) ceasuri / maşini	nici unul / una / unii / unele
annen, annet, andre	*(en) annen bil* o altă maşină	*(et) annet hus* o altă casă	*andre biler / hus* alte maşini	altul, alta, alţii, altele
hver, hvert	*hver bil* fiecare maşină	*hvert hus* fiecare casă	-	fiecare
all, alt, alle	*all maten* toată mâncarea	*alt ølet* toată berea	-	tot, toată, toţi, toate

Pronumele man, en, det / *Pronomenene* man, en, det

- Ca subiect - *Som subjekt*: *Man / En*

Man / en *må gjøre det selv*. Trebuie s-o faci de unul singur.

- Complement - *Som objekt*:

Han snakker med ***en*** *eller annen i gata*. Vorbeşte cu unul şi altul de pe stradă.

- *Det* impersonal. *Som formelt subjekt*:

Det snør. Ninge.
Det regner. Plouă.
Det blåser. Bate vântul.
Det kommer en mann på veien. Vine un om pe drum.

Pronumele interogativ – Spørrepronomen

	hvilken, -et, -e	*care*
M. / F. N. Pl.	*Hvilken genser* *Hvilket hus* *Hvilke gensere* } *vil du ha ?*	*Jeg vil ha* { *den store der.* *det store der.* *de store der.*
	Care { pulover îl vrei? casă o vrei? pulovere le vrei?	Îl vreau pe acela mare de acolo. O vreau pe aceea mare de acolo. Le vreau pe cele mari de acolo.
	hvem *Hvem er i butikken ?*	*cine* Cine este în magazin?
	hva **Hva** kjøper du?	*ce* Ce cumperi?

Adverbul – Adverb

- Forma nedefinită a adjectivului la genul neutru este folosită ca adverb. *Intetkjønnsformen av adjektiv blir brukt som adverb*:
  Hun er pen. Ea este frumoasă. / *Hun synger* ***pent***. Ea cântă frumos.
  Hun har et ***lite*** *ansikt*. Ea are o faţă mică. / *Hun har et* ***lite*** *pent ansikt*. Ea are o faţă puţin frumoasă.
- Comparaţia adverbului se realizează ca la adjectiv. *Adverb gradbøyes som adjektiv*: ***stort, større, størst***; ***entusiastisk, mer entusiastisk, mest entusiastisk***.
- Tipuri de adverbe. *Typer adverb*:

Tid **Timp**	*Sted* **Loc**	*Grad* **Grad**	*Måte* **Mod**	*Nekting* **Negaţie**	*Sammenlikning* **Comparaţie**
alltid – totdeauna *ofte* – adesea *snart* – curând *nå* – acum *da* – atunci *aldri* – niciodată	*hjem / hjemme* – acasă *hit / her* – aici *dit / der* – acolo *opp / oppe* – sus *ned / nede* – jos *ut / ute* – afară *inn / inne* – înăuntru *bort / borte* – departe	*lite* – puţin *mye* – mult *nesten* – aproape *velding* – foarte	*slik* – astfel *pent* – frumos *langsomt* – încet *gjerne* – cu plăcere *fort* – repede	*aldri* – nici *ikke* – nu	*heller* – preferabil *lengst* – de departe *helst* (preferinţă absolută)

- Adverbe perechi – *Paradverb* :

***Retning* – Direcţie**		***Påstedsbetegnelse* – Statice**		
Jeg går (Eu merg)	*inn*	*Jeg er* (Eu sunt)	*inne*	înăuntru
	ut		*ute*	afară
	opp		*oppe*	sus
	ned		*nede*	jos
	bort		*borte*	departe
	hjem		*hjemme*	acasă
	dit		*der*	acolo
	hit		*her*	aici

Conjuncția – Konjunksjon

Samordnende – **Coordonatoare**	
og – şi *men* – dar *for* – pentru că	*Marit synger og Per skriver brev.* Marit cântă şi Per scrie scrisori. *Han vil gjerne komme, men har ikke tid.* El ar vrea să vină, dar nu are timp. *Han kan ikke komme for han har ikke tid.* El nu poate să vină pentru că nu are timp.

Underordnende – **Subordonatoare**	
at – că *når* – când (*vb. i presens* / vb. la prezent) *da* – când (*vb. i fortid* / vb. la trecut) *mens* – în timp ce *fordi* – deoarece *hvis* – dacă (vorbire directă) *om / dersom* – dacă *hvorfor* – de ce	*Han sier at han vil reise til Oslo.* Spune că va merge la Oslo. *Han forteller når han vil komme hit.* El spune când va veni. *Da han var barn, bodde han i Oslo.* Când era copil a locuit la Oslo. *De snakker, mens de spiller kort.* Ei vorbesc în timp ce joacă cărţi. *Han kan ikke komme fordi han ikke har tid.* El nu poate veni pentru că nu are timp. *Jeg reiser hvis du blir med.* Voi pleca în călătorie dacă tu vei veni cu mine. *Om / Dersom du kommer, reiser jeg.* Voi pleca în călătorie dacă vii. *Jeg vet ikke hvorfor hun ikke skriver brev.* Nu ştiu de ce ea nu scrie scrisori.

Numeralul – Tallord

Grunntall – Numeralul cardinal	*Ordenstall* – Numeralul ordinal
0 null	nullte
1 én / ei / ett	*første*
2 to	*andre*
3 tre	*tredje*
4 fire	*fjerde*
5 fem	*femte*
6 seks	*sjette*
7 sju	sjuende
8 åtte	åttende
9 ni	niende
10 ti	tiende
11 elleve	*ellevte*
12 tolv	*tolvte*
13 tretten	trettende
14 fjorten	fjortende
15 femten	femtende
16 seksten	sekstende
17 sytten	syttende
18 atten	attende
19 nitten	nittende
20 tjue	tjuende
21 tjueén	tjue*første*...
30 tretti	trettiende
40 førti	førtiende
50 femti	femtiende
60 seksti	sekstiende
70 sytti	syttiende
80 åtti	åttiende
90 nitti	nittiende
100 hundre	*hundrede*
101 hundre og én	
102 hundre og to	
200 to hundre	

Grunntall – Numeralul cardinal	*Ordenstall* – Numeralul ordinal
221 to hundre og tjueen	
1 000 tusen	1 000 tusende
2 500 to tusen fem hundre	
1 000 000 en million	
1 000 000 000 en milliard	

Numeralul cardinal – Grunntall

- Numeralul 1 se acordă în gen şi număr. *Tallet 1 bøyes i kjønn og tall*: *én gutt, ei jente, ett barn.*
  Zecile se pun înaintea unităţilor. *Man sier tiere foran enere*: *25 tjuefem.*

Husk! Ţineţi minte!

- Plurarul. *Flertall*:
  én million – tre millioner
  én milliard – fire milliarder kroner
  ett hundre – fem hundre kroner
  ett tusen – seks tusen kroner

- Anii calendaristici. *Årstall*:
  1890 – attennitti / attenhundre og nitti
  1990 – nittennitti / nittenhundre og nitti
  2002 – to tusen og to
  2006 – to tusen og seks

Bani – Penger

Kr 2 – to kroner / kroner to	2 coroane
Kr 1,50 en krone og femti øre, én femti	1,50 coroane
Kr 95 – kroner nittifem / fem og nitti kroner	95 de coroane
en femøring	(monedă de) 5 øre
en tiøring	(monedă de) 10 øre
en femtiøring	(monedă de) 50 øre
en krone	1 coroană
en tier	(bancnotă de) 10 coroane
en hundrelapp	(bancnotă de) 100 coroane
en tusenlapp	(bancnotă de) 1 000 coroane

Numeralul ordinal - Ordenstall

- Majoritatea numeralelor ordinale se formează din numeralul cardinal corespunzător + terminația *-ende*. *De fleste ordenstallene*: **grunntall + endelsen *-(en)de***.

- Numeralele ordinale se scriu cu punct. *Man skriver ordenstallene med punktum*: *1. mars (første mars)*; *5. etasje (femte etasje)*

- Data. *Dato*: 1.02.2006 *første i andre to tusen og seks*; 17. mai – *syttende mai*

- *den 2. – den andre* = nr. 2

- *det 19. århundre – 1800-tallet* = secolul al XIX-lea

Prepoziția – Preposisjon

Câteva prepoziţii care exprimă apartenenţa – Noen preposisjoner som uttrykker tilhørighet

til	på	av
Boka til Marit.	Taket på huset.	Slutten av boka.

Termeni pentru întrebări – Spørreord

Hvor ? Unde?
Hvordan ? Cum?
Hvorfor ? De ce?
Når ? Când?
Hvor lenge ? Cât timp?

Termeni pentru răspunsuri – Svarord

- *Er det sant ?* ***Ja.*** *(det er sant)* Este adevărat? **Da**. (este adevărat)
- *Er det* ***ikke*** *sant ?* ***Jo !*** *(det er sant)* Nu e adevărat? **Ba da**. (este adevărat)
- *Er det* ***ikke*** *sant ?* ***Nei.*** *(det er ikke sant)* Nu e adevărat? **Nu**. (nu e adevărat)

Elemente de sintaxă – Setningslære

Propoziţia principală / Fraza – Helsetning

Este de sine stătătoare. Conţine subiect şi predicat. *En selvstendig setning som inneholder et subjekt og et verbal.*

Verbul se află totdeauna pe locul 2. *Verbal har alltid plass nummer 2.*

	*	*Verbal 1*	*Subjekt*	*Adverbial*	*Verbal 2*	*Direkte / Indirekte objekt; predikativ*	*Adverbial måte*	*Adverbial sted*	*Adverbial tid*	
1	Hvem	kom-mer?								Cine vine?
2		Leser	du	alltid?						Totdeauna citeşti?
3		Kom!								Vino!
4	Jeg	har		ikke	gitt	Per boka		på uni-versi-tetet.	i dag.	Nu i-am dat cartea lui Per azi la univer-sitate.
5	I dag	har	jeg	ikke	gitt	Per boka		på uni-versi-tetet.		Azi nu i-am dat cartea lui Per la univer-sitate.
6	Da jeg var barn,	bodde	vi					i Ber-gen.		Când eram copil am locuit la Bergen.

* În această coloană pot fi plasate şi alte părţi de propoziţie în afară de subiect: complement direct (*D.O.*), complement indirect (*I.O*), complement circumstanţial

de timp, de mod, de loc (*Adverbial*), chiar şi o propoziţie subordonată (*leddsetning*), ca în exemplul nr. 6: *Da jeg var barn.*
Când propoziţia / fraza începe cu o parte de propoziţie diferită de subiect, subiectul trece în coloana a treia (vezi exemplele 4 şi 5).

Merk! Remarcaţi!

Subj.	V.	Adv.	V.	I.O. +D.O.	ADVERBIAL	
Jeg	har	ikke	gitt	**Per boka**	på universitetet i dag.	=

Subj.	V.	Adv.	V.	D.O. + I.O.	ADVERBIAL
Jeg	har	ikke	gitt	**boka til Per**	på universitetet i dag.

Eu nu i-am dat cartea lui Per la universitate azi.
Eu nu i-am dat lui Per cartea la universitate azi.

Propoziţia subordonată – Leddsetning

În propoziţiile subordonate, ordinea diferită a părţilor de propoziţie este diferită de cea din propoziţiile principale sau fraze: după conjuncţia subordonatoare urmează **subiectul**, apoi **adverbul uşor / scurt**, urmat de **predicat**. *Leddsetningene har en annen struktur enn helsetningene. I leddsetningen kommer subjektet etter den underordnende konjunksjon.* ***Subjektet er alltid etterfulgt av korte adverbialer og så av verbalet.***

Underordnende konjunksjon	*Subjekt*	*Adverbial*	*Verbal 1*	*Verbal 2*	*Direkt / Indirekt objekt; predikativ*	*Adverbial måte*	*Adverbial sted*	*Adverbial tid*
...da (*când*)	**jeg**		**var**		barn.			
...fordi (*fiindcă*)	**det**	**ikke**	**er**		pent vær.			
...om (*dacă*)	**han**	**ikke**	**har**	gitt	Per boka.			

Vocabular – Ordliste

Substantivul

Genul substantivului este indicat de articolul nehotărât trecut între paranteze. La unele substantive neregulate figurează pluralul nehotărât:
Masculin: *bil (en)*; Feminin: *bok (ei / en) – bøker*; Neutru: *hus (et)*

Verbul

La verb se indică formele de trecut simplu şi de participiu trecut. La verbele neregulate, formele apar integral. În cazul unor verbe neregulate figurează şi forma de prezent:
spise, -te, -t; *si, sier* (prezent), *sa, sagt*

Adjectivul

La adjective figurează: forma de bază la singular nehotărât pentru masculin şi feminin (1), singular nehotărât neutru (2) şi forma de singular hotărât şi plural nehotărât şi hotărât pentru toate genurile:
stor, -t, -e
hyggelig, -, -e
ny, -tt, -e

Gradele de comparaţie au fost marcate doar la adjectivele neregulate:
mye, (comp.) *mer*, (sup.) *mest*

Nu au fost luate în considerare formele alternative, din raţiuni pedagogice de simplificare.

Accentul primar este marcat sub vocala din silaba accentuată:

_ pentru vocală lungă: *spi̲se*

. pentru vocală scurtă: *vẹd*

Diftongii s-au marcat cu semnul _: *hø̲yre*

A

adminstrasjon (en)	administraţie
agurk (en)	castravete
aksel (ei / en) – aksler	umăr, umeri
albue (en)	cot
alder (en)	vârstă
aldri	niciodată
all, alt, alle	tot, toată, toţi, toate
alltid	întotdeauna
andre, den andre, de andre	al doilea, a doua; celălalt, cealaltă, ceilalţi, celelalte
ankel (en)	gleznă
annen, annet, andre	al doilea, a doua, celălalt, cealaltă, ceilalţi, celelalte
appelsin (en)	portocală
april	aprilie
arbeide, -et, -et	a munci
arm (en)	braţ
atten	optsprezece
august	august

B

badetrakt (en)	costum de baie
bak (en)	şezut
baker (en)	brutar
bare	doar, numai
bare bra	bine
barn (et)	copil
be, bad, bedt	a ruga
begge	ambii, ambele
begynne, -te, -t	a începe

b<u>e</u>n (et) – b<u>e</u>na	picior, picioare
b<u>e</u>steforeldre	bunici
bestemt	hotărât, definit
bestille, -te, -t	a programa, a rezerva
bestille time hos l<u>e</u>gen	a face programare la doctor
bes<u>ø</u>k (et)	vizită
bes<u>ø</u>ke, -te, -t	a vizita
bet<u>a</u>le i kassen	a plăti la casă
billig, -, -e	ieftin
biologi (en)	biologie
bli, ble, blitt	a deveni
bli født	a se naşte
bli med	a însoţi
blomk<u>å</u>l (en)	conopidă
bl<u>u</u>se (ei / en)	bluză
bl<u>å</u>, -tt (e)	albastru
bl<u>å</u>se, -te, -t	a sufla
b<u>o</u> i	a locui (*jeg bor i Olavsgata nr. 4*)
b<u>o</u>, -dde, -dd	a locui
b<u>o</u>k (ei / en)	carte
b<u>o</u>khandel (en)	librărie
bonde (en) – bønder	ţăran, ţărani
br<u>a</u>, (*comp.*) bedre, (*sup.*) best	bine
br<u>e</u>v (et)	scrisoare
br<u>o</u>r (en)	frate
br<u>u</u>n, -t, -e	brun
br<u>u</u>s (en)	băutură acidulată
br<u>y</u>st (et)	piept
br<u>ø</u>d (et)	pâine
bukser	pantaloni
burde, bør (*prezent*), burde, burdet	a trebui
buss (en)	autobuz
butikk (en)	magazin
b<u>å</u>de... og	atât... cât şi

D

d<u>a</u> (*adv.*)	atunci
da (*conj.*)	când
d<u>a</u>g (en)	zi
d<u>a</u>me (ei / en)	doamnă
datter (ei / en) – døtre	fiică, fiice

De	dumneavoastră
de	ei, ele
dem	pe ei, lor
dere	voi
deres	al vostru, a voastră, ai voştri, ale voastre
desember	decembrie
direktør (en)	director
dra, dro, dratt	a trage, apleca
drakt (en)	costum de damă
dress (en)	costum bărbătesc
drikke, drakk, drukket	a bea
du	tu
dyktig	priceput
dyr, -t, -e	scump

E

eksamen (en)	examen
ekspeditrise (ei / en)	vânzătoare
eldes, eldes (*prezent*), eldedes, eldes	a îmbătrâni
en / ett	unul, una
eneste	singurul, singura, singurii, singurele
engelsk	englez, -ă; limba engleză
enn	decât
entusiastisk, -, -e	entuziast
eple (et)	măr
etter	după
ettermiddag (en)	după-amiază
etterpå	pe urmă, apoi
eventyr (et) – eventyr	basm, basme

F

far (en), fedre	tată, taţi
farfar (en)	bunic din partea tatălui
farge (en)	culoare
farmor (ei / en)	bunică din partea tatălui
fattig, -, -e	sărac
februar	februarie
feil (en)	greşeală
fem	cinci
femten	cincisprezece

fęmti	cincizeci
fęrsk, -t, -e	proaspăt
filosofi (en)	filosofie
fin, -t, -e	frumos, bun
finger (en), -rer, -rene	deget de la mână
finne, fant, funnet	a găsi
finnes, fin(ne)s (*prezent*), fan(te)s, funnes	a se afla, a se găsi
fire	patru
fisk (en)	peşte
flott, -, -e	excelent
flytte, -et, -et	a (se) muta
for (*conj.*)	deoarece (*în limba norvegiană intro duce întotdeauna o propoziţie princi pală*)
for (*prep.*)	pentru
fortelle, -talte, -talt	a povesti
fordi	deoarece
forhold (et) – forhold	relaţie, relaţii
forkjølet	răcit
form (en)	formă
formiddag (en)	înainte de masă
forresten	de altfel, apropo
forrige	anterior
forstå, -stod, -stått	a înţelege
fot (en)	picior (unitate de măsură)
fot (en) – føtter	laba piciorului
fra	din, de la
fram	înainte
fransk	francez, -ă; limba franceză
fredag	vineri
frukt (ei / en)	fruct
frøken (ei / en), frøkner	domnişoară
fylle... år	a împlini... ani
fysikk (en)	fizică
føde, -te, -t	a naşte
føle, -te, -t	a simţi
føle, -te, -t seg bedre	a se simţi mai bine
følgende	următor, -oare
først	întâi
først	doar, numai
først... så	întâi... apoi

første	primul
førti	patruzeci
få, (*comp.*) færre, (*sup.*) færrest	puțini

G

gammel, -t, -mle; (*comp.*) eldre, (*sup.*) eldst	bătrân
gammeldags	demodat
ganske	destul de
gate (ei / en)	stradă
genser (en)	pulover
gi, ga, gitt	a da
gitar (en)	chitară
gjenta, -tok, -tatt	a relua, a repeta
gjerne, (*comp.*) heller, (*sup.*) helst	cu plăcere
gjøre, gjør (prezent), gjorde, gjort	a face
glad	vesel
god, (*comp.*) bedre, (*sup.*) best	bine, mai bine, cel mai bine
grønn, grønt, grønne	verde
grønnsaker (*pl.*)	legume
grå, -tt, -(e)	gri
gul, -t, -e	galben
gutt (en)	băiat
gå, gikk, gått	a merge
gå langrenn	a face schi fond
gå på kafé	a merge la cafenea
gå på kino	a merge la cinematograf
gå på restaurant	a merge la restaurant
gå på ski	a face schi
gå tur	a merge la plimbare

H

ha, hadde, hatt	a avea
ha det (bra)	la revedere
ha det så lenge	pe curând
ha lov til	a avea voie să
ha mye å gjøre	a avea mult(e) de făcut
ha noe å drikke	a lua / a avea ceva de băut
ha noe å lese	a lua / a avea ceva de citit
ha noe å spise	a lua / a avea ceva de mâncat

ha vondt i hele kroppen	a te durea tot corpul
ha, hadde, hatt	a avea
hake (ei / en)	bărbie
hals (en)	gât
halve (*adj.*)	jumătate
ham	lui, pe el, îl (*dativ, acuzativ*)
han; hans	el (*nominativ*), al lui, a lui, ai lui, ale lui
handle, -et, -et	a face cumpărături
hanske (en)	mănuşă
hatt (ei / en)	pălărie
hei	bună, salut
heldig, -, -e	norocos, norocoasă
hele (*adj.*)	întreg
helst	preferabil
henne	ei, pe ea, o (*genitiv, dativ şi acuzativ*)
hennes	al ei, a ei, ai ei, ale ei
hete, het / hette, hett	a se numi
historie (ei / en)	istorie
hjelp (en)	ajutor
hjelpe, hjalp, hjulpet	a ajuta
hjem (et) (hjemmet)	casă
hjem (*adv.*)	spre casă
hjemme (*adv.*)	acasă
hode (et)	cap
holdeplass (en)	staţie
hos (*prep.*)	la
hotell (et)	hotel
hun	ea (*nominativ*)
hundre (ett)	sută
hva er prisen?	cât costă?
hva?	ce?
hvem?	cine?
hver dag	în fiecare zi
hver, -t	fiecare
hvilken, hvilket, hvilke	care
hvis	dacă
hvit, -t, -e	alb
hvor	unde
hvordan	cum
Hvordan går det? Hvordan har du det?	Cum merge? Ce mai faci?
hybel (en)	garsonieră

hyggelig, -, -e	plăcut, drăguț
hæl (en)	călcâi
høst (en)	toamnă
høyre, til høyre	dreapta, la dreapta
hånd (ei / en) – hender	mână, mâini
håpe, -et, -et	a spera
hår (et)	păr

I

i	în
i dag	azi
i dag morges	azi-dimineață
i fjor	anul trecut
i formiddag	înainte de masă
i går	ieri
i går formiddag	ieri înainte de masă
i går kveld	ieri-seară
i går morges	ieri-dimineață
i kveld	astă-seară
i like måte	la fel, asemenea
i morgen	mâine
i morgen formiddag	mâine înainte de masă
i morgen kveld	mâine seară
i morgen tidlig	mâine de dimineață
ikke	nu (negația verbului)
ingen	nici unul, nici una, nici unii, nici unele
ingen årsak	pentru puțin
inn, inne	înăuntru
inngang (en)	intrare
italiener (en)	italian
italiensk	italienesc

J

jakke (en)	jachetă
januar	ianuarie
jeg	eu
jente (ei)	fată
jobbe	a lucra
juli	iulie
juni	iunie

K

kafé (en)	cafenea
kaffe (en)	cafea
kake (ei / en)	prăjitură
kald, -t, -e	rece
kasse (ei / en)	casă
katolikk (en)	catolic
kilo (en)	kilogram
kinn (et)	obraz
kinnben (et)	pomeţi
kino (en)	cinematograf
kjeks (en)	biscuit
kjempegod	foarte bun
kjenne, -te, -t	a cunoaşte
kjole (ei / en)	rochie
kjøkken (et)	bucătărie
kjøpe, -te, -t	a cumpăra
kjøpe seg	a-şi cumpăra
kjøtt et	carne
klem (en)	îmbrăţişare
klokke (ei / en)	ceas
kne (et) – knær	genunchi
kollega (en)	coleg, colegă
komme, kom, kommet	a veni
kopp (en)	ceaşcă
koselig, -, -e	plăcut, agreabil
koste, -et, -et	a costa
kunne, kan, kunne, kunnet	a putea
kunsthistorie (ei / en)	istoria artelor
kurs (et)	curs
kveld (en)	seară
kåpe (ei / en)	palton

L

lage, -et, -et	a face
lage mat	a face de mâncare
laks (en)	somon
lang, -t, -e, (*comp.*) lengre, (*sup.*) lengst	lung
langt (*adv.*)	departe

lędig, -, -e	liber
lęge (en)	doctor
lęgge, la, lągt	a pune, a aşeza
leilighet (en)	apartament
lęppe (ei / en)	buză
lęse, -te, -t	a citi, a studia
lęskedrikk (en)	băutură răcoritoare
lęve, -de, -d	a trăi
ligge, lå, ligget	a zăcea, a sta, a sta întins / culcat
like, -te, -t	a plăcea
like best	a prefera
like ved	în apropiere de, chiar lângă
lite (*adv.*)	prea puţin
liten, lite, lille, små; (*comp.*) mindre, (*sup.*) minst	mic
liter (en)	litru
litt (*adv.*)	puţin
liv (et)	viaţă
lov (en)	lege; permisiune
lukke, -et, -et	a închide
lykkes, lykkes (*prezent*), lyktes, lyktes	a reuşi
lys (et)	lumină
lysløype (ei / en)	pârtie nocturnă
lyst, ha lyst til å..., ha lyst på	a dori să..., a dori ceva
løk (en)	ceapă
lørdag	sâmbătă
løype (ei / en)	pârtie
lår (et)	coapsă

M

mage (en)	stomac
mai	mai
mandag	luni
mange, (*comp.*) flere, (*sup.*) flest	mulţi, multe
mann (en), menn	bărbat
mars	martie
matematikk (en)	matematică
medisin (en)	medicină
melk (en)	lapte
meter (en)	metru
mil (ei / en) – mil	milă (10 km), mile
million (en)	un milion

mineralvann (et)	apă minerală
mor (ei / en) – mødre	mamă, mame
morfar (en)	bunicul din partea mamei
morgen (en); i morgen	dimineaţă; mâine
mormor (ei / en)	bunica din partea mamei
morn	bună dimineaţa
munn (en)	gură
mus (ei / en) – mus	şoarece, soareci
musikk (en)	muzică
muslim (en)	musulman
mye, (*comp.*) mer, (*sup.*) mest	mult, multă
mørk, -t, -e	întunecat
møtes, møtes, møttes, har møtt hverandre	a se întâlni – reciprocitate
må, må (*prezent*), måtte, måttet	a trebui
måned (en)	lună calendaristică; lună
måte (en)	mod, modalitate

N

nakke (en)	ceafă
natt (ei / en) – netter	noapte, nopţi
natur (en)	natură
ned; nede	în jos; jos
nederste	cel mai de jos
nei	nu
nese (ei / en)	nas
neste	următor, următoare, următori, următoare
ni	nouă
nitti	nouăzeci
noen, noe, noen	cineva, ceva, unii
nok	destul
nordmann (en)	norvegian
Norge	Norvegia
norsk	limba norvegiană
norsk, -, -e	norvegian, -ă
november	noiembrie
null	zero
nummer (et)	număr
ny, -tt, -e	nou
nydelig, -, -e	minunat
nå	acum
når	când

O

ofte	adesea
oktober	octombrie
om	despre
om en uke	peste o săptămână
om høsten	toamna (*în general*)
onkel (en)	unchi
onsdag	miercuri
opp ; oppe	în sus ; sus
ost (en)	brânză, caşcaval

P

penn (en)	stilou
pleie, -de, -d	a avea obiceiul să...
potet (en)	cartof
prate, -et, -et	a pălăvrăgi, a vorbi
prest (en)	preot
privatskole (ei / en)	şcoală particulară
pølse (en)	cârnat
på	pe

R

regne, -et, -et	a ploua ; a socoti
renn (et)	cursă
restaurant (en)	restaurant
rett (*adj.*)	drept
rett fram	drept înainte
rik, -t, -e	bogat
rom (et) – rommet	cameră, camera
rot (ei / en)	rădăcină
rumener (en)	român, româncă
rumensk	limba română
rumensk, -, -e	român, română
rundstykke (et)	chiflă
rygg (en)	spate
rød, -t, -e	roşu
rødvin (en)	vin roşu
røyk (en)	ţigară, un fum
røyke, -te, -te	a fuma

S

salamipølse (en / ei)	salam
salat (en)	salată
samfunn (et)	societate
samme	acelaşi, aceeaşi, aceiaşi, aceleaşi
sammen (med)	împreună (cu)
se, så, sett	a vedea
se på	a se uita, a privi
se(e)s ; vi se(e)s	a se vedea ; ne vedem
seks	şase
seksten	şaisprezece
seksti	şaizeci
selge, solgte, solgt	a vinde
selskap (et), i selskap	petrecere, la petrecere
selvfølgelig	bineînţeles
seng (ei / en)	pat
sentrum (et)	centru
september	septembrie
seter (ei / en) – setrer	stână, stâne
setning (en)	propoziţie
si, sier (*prezent*), sa, sagt	a spune
side (en)	parte
siden	de atunci
siden	deoarece
siden, for... siden	de ; acum...
sikkert (*adv.*)	cu siguranţă, desigur
sirkus (en)	circ
siste	ultimul
sitte, satt, sittet	a sta jos
sjokoladeis (en)	îngheţată de ciocolată
sju	şapte
ski (ei / en)	schi
skifte, -et, -et	a schimba
skilles, skilles (*prezent*), skiltes, skilles	a se despărţi
skinke (ei / en)	şuncă
skjerf (et)	fular
skjorte (en)	cămaşă
skjørt (et)	fustă
sko (en) ; et par sko	pantof ; o pereche de pantofi
skulder (en)	umăr
slips (et)	cravată

slitsom	obositor
slutte, -et, -et	a termina, a renunţa
slåss, slåss (*prezent*), sloss, slåss	a se lupta – reciprocitate
smør (et)	unt
snakke, -et, -et	a vorbi
snakkes	a vorbi – reciprocitate
snill, snilt, snille	drăguţ, amabil
snø (en)	zăpadă
sokker	şosete
som	ca şi
som (*pron. relativ*)	care
sommer (en) – somrer / sombre	vară, veri
sort, -t, -e	negru
sosiologi (en)	sociologie
sove, sov, sovet	a dormi
soverom (et)	dormitor
spennende	interesant
spille, -te, -t	a juca ; a cânta la un instrument
spise, -te, -t	a mânca
språk (et)	limbă
spørre, spør (*prezent*), spurte, spurt	a întreba
spørsmål (et) – spørsmål	întrebare, întrebări
stave, -et, -et	a ortografia, a citi literă cu literă
sted (et) – steder	loc, locuri
stol (en)	scaun
stor, -t, -e	mare
strand (ei / en) – strender	plajă, plaje
strømper	ciorapi
studentby	complex studenţesc
studenthjem (et)	cămin studenţesc
studere, -te, -t	a studia
stue (ei / en)	cameră (de zi)
stygg, stygt, stygge	urât
støvel (en) – støvler	cizmă, cizme
stå, stod, stått	a sta în picioare
sukker (et)	zahăr
svart, -, -e ; svart kaffe	negru ; cafea neagră
svinge, -te, -t	a coti
syk	bolnav
sykepleier (en)	asistent medical
sykepleierske (ei)	asistent(ă) medical(ă)
sykle, -et, -et	a merge cu bicicleta

synes, synes (*prezent*), syntes, synes	a crede (*vb. cu sens activ*), a considera
sytti	şaptezeci
søndag	duminică
sønn (en)	un fiu
søster (ei)	soră
sål̊e (en)	talpă
sånn, sånt, sånne (*adj.*)	asemenea

T

ta, tok, tatt	a lua
ta bussen	a lua autobuzul
ta seg en kopp kaffe	a-şi lua o ceaşcă de cafea
takk	mulţumesc
takk for hjelpen	mulţumesc pentru ajutor
tall (et)	număr
tann (ei / en) – tenner	dinte, dinţi
tante (ei / en)	mătuşă
teater (et) – teatre	teatru, teatre
telt (et)	cort
tempel (et) – templer	templu, temple
tenke, -te, -t	a gândi
ti	zece
til	la (*exprimă şi apartenenţa*)
til	înspre, către
til høsten	la toamnă
tilbake	înapoi
time (en)	oră
ting (en)	lucru
tirsdag	marţi
tjue	douăzeci
to	doi
tomat (en)	roşie
torsdag	joi
tre	trei
tre (et), trær	copac, copaci
treffe, traff, truffet	a întâlni
treffes ; vi treffes	a se întâlni ; ne întâlnim
trehus (et)	casă din lemn
tretti	treizeci
trikk (en)	tramvai

trivelig, -, -e	plăcut, simpatic
trives, trivdes, trives	a se simţi bine
tro, -dde, -dd	a crede
tunge (ei / en)	limbă
tur (en)	plimbare, excursie
tusen (ett)	o mie
tysker (en)	german
tørst	însetat
tå (ei / en) – tær	deget de la picior, degete de la picioare

U

ubestemt	nehotărât, nedefinit
uke (ei / en)	săptămână
undres, undres (*prezent*), undredes, undres	a se mira
ung, -t, -e, (*comp.*) yngre, (*sup.*) yngst	tânăr
unnskyld	scuzaţi
ut, ute	afară
utland (et); i utlandet	străinătate; în străinătate

V

vafler	*vafle* (desert specific norvegian)
vakker, -t, -kre	frumos
vann (et)	apă, lac
vanskelig, -, -e	greu, dificil
varm, -t, -e	cald
ved	la, lângă
veldig	foarte
velkommen	bun venit
venn (en)	prieten
venninne (ei / en)	prietenă
venstre; til venstre	stânga; la stânga
Vigelandsparken	parcul Vigeland
ville, vil (*prezent*), ville, villet	a voi
vin (en)	vin
vinter (en)	iarnă
vite, vet (*prezent*), visste, visst	a şti
vær (et)	vreme

vær så god / snill	poftim, te rog, fii amabil
være, er (*prezent*), var, vært	a fi
være forkjølet	a fi răcit
være gift med	a fi căsătorit cu
være i god form	a fi în formă
være skilt	a fi despărţit, divorţat
vår (en)	primăvară

Ø

øl (et)	bere
øre (et)	ureche
øverste	cel mai de sus
øye (et), øyne, -ne	ochi
øyenbryn (et)	sprânceană
øyevippe (ei / en)	geană

Å

år (et)	an
åtte	opt
åtti	optzeci

Sanda Tomescu Baciu

VELKOMMEN!

MANUAL DE CONVERSAȚIE ÎN LIMBA NORVEGIANĂ

Velkommen! Bun venit în rândul vorbitorilor de limbă norvegiană! Studenţii, turiştii şi oamenii de afaceri vor găsi în acest manual regulile gramaticale, lexicul de bază şi dialoguri ce permit consolidarea cunoştinţelor teoretice dobândite, dar şi aplicarea lor în situaţii comunicaţionale concrete. Exerciţiile, a căror rezolvare poate fi consultată la sfârşitul lucrării, sunt deosebit de utile pentru verificarea cunoştinţelor.

ISBN 978-973-46-1676-3

Editura POLIROM
www.polirom.ro